

2016

ОТЧЕТ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА „ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД

към 31.12.2016

Съдържание

1.	Резюме	4
2.	Дейности и резултати	5
2.1	Дейност	5
2.1.1	Кратко представяне на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД към 31.12.2016 г.	5
2.4.2	Стратегия и бизнес модел	6
2.2	Отчет за печалбата или загубата	7
2.3	Подписваческа дейност – представяне.....	8
2.4	Инвестиции – представяне.....	9
2.4.1	Приходи от инвестиции.....	9
2.4.2	Реализирани печалби	10
2.4.3	Печалби и загуби от преоценка до справедлива стойност	10
2.4.4	Доходи от такси и комисиони	10
2.4.5	Други доходи.....	11
2.5	Представяне на други дейности	11
3	Система на Управление.....	12
3.1	Управление на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД.....	12
3.1.1	Органи на управление.....	12
3.1.1	Политика по възнагражденията	12
3.1.2	Изисквания за квалификация и надеждност.....	13
3.2	Управление на риска в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД.....	17
3.2.1	Органи на управление	17
3.2.2	Рамка за Управление на Риска	20
3.2.3	Собствена оценка на риска и капитала	21
3.3	Други ключови функции в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД	22
3.3.1	Актюерска функция	22
3.3.2	Функция за съответствие	23
3.3.3	Функция по вътрешен одит.....	24
3.3.4	Система за вътрешен контрол	25
3.4	Аутсорсване на дейности	26
4	Рисков профил.....	27
4.1	Подписвачески риск	28
4.2	Пазарен риск.....	31
4.3	Кредитен риск	36
4.4	Ликвиден риск	37
4.5	Операционен риск	38
4.6	Други рискове	39
5	Оценка за целите на платежоспособността.....	40
5.1	Активи.....	40
5.1.1	Стойности по Платежоспособност II.....	40
5.1.1.1	Отсрочени аквизиционни разходи	40

5.1.1.2	Нематериални активи	40
5.1.1.3	Земя и сгради.....	41
5.1.1.4	Други материални активи	41
5.1.1.5	Инвестиции в дъщерни дружества	41
5.1.1.6	Държавни ценни книжа	41
5.1.1.7	Предоставени срочни депозити и заеми.....	42
5.1.1.8	Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви.....	42
5.1.1.9	Застрахователни вземания	43
5.1.2	Стойности по МСФО	43
5.1.2.1	Отсрочени аквизиционни разходи	43
5.1.2.2	Нематериални активи	43
5.1.2.3	Дълготрайни материални активи	43
5.1.2.4	Инвестиционни имоти	43
5.1.2.5	Инвестиции в дъщерни дружества	44
5.1.2.6	Държавни ценни книжа	44
5.1.2.7	Предоставени срочни депозити, заеми и други вземания	44
5.1.2.8	Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви.....	44
5.1.2.9	Застрахователни вземания	45
5.2	Технически резерви	45
5.2.1	Стойности по Платежоспособност II.....	45
5.2.2	Стойности по МСФО	50
5.3	Пасиви – съществени класове пасиви	51
5.3.1	Стойности по Платежоспособност II.....	51
5.3.2	Стойности по МСФО	51
6	Управление на Капитала	53
6.1	Собствени средства.....	53
6.2	Материални разлики в собствените средства.....	53
6.3	Основни собствени средства	53
6.4	Помощни собствени средства.....	54
	Дружеството не разполага с помощни собствени средства.	54
6.5	Ефект от диверсификация.....	54
6.6	Капиталови изисквания по платежоспособност и минимални капиталови изисквания	54
6.7	Размера на капиталовото изискване, получено вследствие на използването на под- модула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока.	56
6.8	Разлики между стандартната формула и вътрешния модел.....	56
6.9	Неспазване на изискванията по Платежоспособност II и минималните капиталови изисквания	56
7	Списък от съкращения	57

1. Резюме

Отчетът за Платежоспособност и финансово състояние се публикува от всяко едно застрахователно дружество или група на годишна база. Отчетът съдържа качествена и количествена информация за дейността, представянето на Дружеството, системата за контрол, рисковия профил и апетит, както и изчисленията за капиталова адекватност съгласно изискванията на Директивата Платежоспособност II.

Отчетът за Платежоспособност и финансово състояние за 2016 г. е одобрен от Управителния съвет на Дружеството, както се изисква по силата на Директива Платежоспособност II.

Всички суми, цитирани в този отчет и в таблиците, са хиляди лева, освен ако не е посочено друго. Еднозначно сравнение на сумите, представени в годишния финансов отчет и в този доклад, не винаги може да бъде направено в резултат на различните рискови концепции, използвани в МСФО и Платежоспособност II. По-подробно обяснение за разликите между счетоводните стойности и стойностите по Платежоспособност II е представена в раздел 5 от настоящия доклад.

Акценти през 2016 година

През последните години „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД се стреми да бъде най-добрата компания на застрахователния пазар в България, еталон за финансова стабилност и ефективност от една страна, и предлагане на най-добрите продукти и услуги - от друга.

- ✓ „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД прави значителни инвестиции в автоматизация и дигитализация на своите процеси и продължава своята консервативна стратегия по отношение на инвестиционната си политика и портфейла си от финансови активи.
- ✓ „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД има добре диверсифициран нисък цялостен рисков профил, в съответствие с декларацията за риск апетита. Цялостният рисков профил остава относително стабилен по време на периода на планиране 2017-2019. Редица инициативи за подобряване на вътрешна контролна среда, както и консервативната инвестиционна и презастрахователна стратегия спомагат за запазване на ниския рисков профил въпреки стратегическите цели за изпреварване на ръста на пазара.
- ✓ „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е силно капитализирано от гледна точка на нивото и качеството на капитала. Съотношението "Платежоспособност II" към 31 декември 2016 г. възлиза на 449% (след корекция за променливост).
- ✓ Нетният резултат на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е в размер на 11.957 млн. лв.
- ✓ Значително се повишава премийният приход по краткосрочно Рисково застраховане и Медицинско застраховане – реализирания ръст е съответно 30.7% и 36.2%, докато спестовното животозастраховане отчита спад от 23.6% спрямо 2015 г.
- ✓ ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е въвело управление на риска във всички ключови области на дейността си, и е интегрирало своите процеси по риск и контрол на капитала ефективно за подпомагане на бизнес стратегията и процесът на вземане на решения. За да се насърчи ясната отчетност при управлението на рисковете в компанията, извършването на надзор, както и независимостта, в „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД се прилага моделът за "Три линии на защита".

Отчетът за платежоспособност и финансово състояние се намира на сайта на ДЗИ и се актуализира на годишна база. Следващата актуализация е планирана за Май 2018 г. В зависимост от пазарните условия ДЗИ може да реши да актуализира доклада по-често.

2. Дейности и резултати

2.1 Дейност

2.1.1 Кратко представяне на "ДЗИ - Животозастраховане" ЕАД към 31.12.2016 г.

Дейност	
„ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД притежава лиценз за застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел I, Приложение № 1 към Кодекса за застраховането, с изключение на Застраховка за изкупуване на капитал. През 2012 г., Дружеството придобива лиценз за застраховките „Злополука” и „Заболяване” от раздел II на цитираното приложение.	
Акционери	
Едноличен собственик на Дружеството към 31 декември 2016 г. и 2015 г. е Кей Би Си Иншурънс НВ. Към 31 декември 2016 г., едноличен краен собственик на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД е Кей Би Си Груп НВ, Белгия чрез контрол на 100.00 % от акционерния капитал на компанията - майка Кей Би Си Иншурънс НВ.	
Териториална мрежа	
„ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД осъществява застрахователната си дейност в страната чрез 132 собствени териториални поделения (включително агентски офиси), чрез които се осигурява плътно покритие на цялата територия. Основните единици, чрез които се извършва продажбата, администрирането, ликвидацията и отчетността на застрахователните полици, са главните агенции, чиито брой и разположение съответстват на административно-териториалното деление на страната. Чрез агенциите и офисите се извършва само продажба на застраховки, докато плащанията се осъществяват на централизирано ниво.	
Клиенти, служители и търговска мрежа	
Клиенти (приблизително)	433 хил.
Заети лица	148
Търговска (продажбена) мрежа	132 агенции и над 1500 агенти
Мениджмънт	
Главен изпълнителен директор	Коста Чолаков
Изпълнителен директор	Геерт Де Кегел
Изпълнителен директор	Милен Глушков
Допълнителна информация	
Интернет сайт	www.dzi.bg
Адрес	
София, 1000 Бул. „Цар Освободител” 6	
Надзорен Съвет	
Йохан Демен Люсиен Хейсенс Григорий Вазов	
Одитор	

2.4.2 Стратегия и бизнес модел

Кои сме ние ?

През последните години „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД се стреми да бъде най-добрата компания на животозастрахователния пазар в България, еталон за финансова стабилност и ефективност от една страна, и предлагане на най-добрите продукти и услуги - от друга. ДЗИ е направила инвестиции в автоматизация и дигитализация и продължава своята консервативна стратегия в запазване на портфейла си от активи.

Стратегически цели на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД като част от KBC Group

- ✓ Ние предлагаме на нашите клиенти един уникален банково-застрахователен опит.
- ✓ Ние изграждаме дългосрочни отношения с нашите клиенти и се стремим да постигнем устойчиво и печелившо развитие.
- ✓ Нив поставяме интересите на нашите клиенти в основата на всичко, като предлагаме високо качество на обслужване и подходящи решения.
- ✓ Ние приемаме нашата отговорност към обществото и местната икономика и се стремим да отразим това в ежедневните ни дейности.

Тези четири основополагащи принципа си взаимодействат помежду си и ни позволяват да предложим на нашите клиенти, служители, акционери и обществото безценен опит за развитие и защита на това, което е ценно за тях днес и утре.

Убедени сме, че нашата стратегия – вдъхновена от нашата PEARL култура (в която отговорност, честност и почтеност се разглеждат като основни компоненти), с помощта на приноса на нашите служители - ни помага да печелим, съхраняваме и развиваме от ден на ден доверието и да бъдем референция на Българския застрахователен пазар.

Клиентите са в центъра на нашата бизнес култура

ДЗИ вече въведе клиентско-ориентиран подход и компанията е с висока степен на доверие сред посредниците и клиентите на местния пазар. ДЗИ възнамерява да засили допълнително това доверие чрез препроектиране на своята структура, продукти, процеси, системи и фирмена култура, с цел да потвърди сигурността, която предлага на своите клиенти.

Дистрибуционната структура на ДЗИ се основава на добре развита солидна мрежа с четири основни канали за продажба. В животозастраховането агентският канал е с най-висок дял в продажбите, следван от брокерския канал и директните продажби. Капацитетът на канала за продажби на Банково застраховане все още не е напълно развит, но като цяло се развива динамично.

ДЗИ възнамерява да ускори изпълнението на настоящата стратегия, фокусирана върху клиентите, с повишено внимание върху по-широкия дигитален достъп и по-богата експлоатация на данните. ДЗИ има за цел да изгради своето конкурентно предимство върху използването на данните и опита на клиентите чрез укрепване на своите онлайн услуги. ДЗИ възнамерява да предприеме необходимите действия, за да подготви своите посредници за бъдещето.

Настоящият многоканален дистрибуционен модел на ДЗИ, с течение на времето ще се трансформира към многоканален модел, който ще позволи на хибридните клиенти да избират чрез какви канали предпочитат да си взаимодействат с ДЗИ. Те ще могат да си взаимодействат чрез (1) цифров (портал), (2) чрез интегрирани застрахователни агенти, (3) чрез брокери, (4) чрез служителите в мрежата за продажби на ДЗИ и (5) чрез клоновете на банката; а в по-дългосрочен план (6) чрез партньори, или дори (7) чрез IoT експерименти. Така ДЗИ се стреми да предлага високо качество на безпроблемно интегрирани услуги, с непрекъснат цифров поток между различните етапи от пътуването на клиента. В следващите години фокусът ще продължи да бъде върху традиционните канали, като в последствие постепенно ще се измести към цифровите канали.

Трансформацията в организацията се смята, че ще даде възможност на концепцията за многоканалност; затова ограничен брой IoT експерименти се предвиждат да бъдат ръководство за подготовка за бъдещето. Продуктовият дизайн също трябва да следва правилата на онлайн каналите. Продуктите трябва да бъдат прости, лесни за разбиране и прозрачни. Търговските пакети се считат за насочени към конкретни клиентски сегменти, а безплатните добавки трябва да закачат клиентите и да им представят нови оферти. ДЗИ има за цел да постави акцент върху създаването на множество допирни точки чрез следпродажбено обслужване и процес за обработка на претенциите, заедно с подхода за превенция (за взаимна изгода), за да се направи продуктивният пакет пълен.

Сред другите предизвикателства, с които ДЗИ ще се сблъсква, са увеличилите се регулаторни изисквания и динамиката на специфичния местен застрахователен пазар, поддържайки рентабилността в неблагоприятна среда, както и изпълнението на проекти за прилагане на силна информационна инфраструктура и инструменти за качеството на данните.

Ние се стремим да постигнем нашите цели със строга рамка за управление на риска

- ✓ Управлението на риска е неразделна част от нашата стратегия и процес на вземане на решения.
- ✓ Извършваме риск скан, за да идентифицираме всички ключови рискове.
- ✓ Определяме нашия риск апетит по ясен и прозрачен начин.
- ✓ Транслираме риск апетита чрез стриктно проследяване на лимитите по дейности и бизнес единици.
- ✓ Проследяваме рисковия профил на съществуващи и нови продукти чрез процеса за нови и активни продукти.
- ✓ Извършваме стрес тестове за анализ на резултатите от процеса на периодично планиране.

2.2 Отчет за печалбата или загубата

	2016 г.	2015 г.	Изменение стойност	Изменение %
	хил. лв.	хил. лв.		
Бруто премии	26 284	28 557	-2 273	-8%
Отстъпени премии на презастраховател	-441	-150	-291	194%

Нетни премии	25 843	28 407	-2 564	-9%
Приходи от такси и комисиони	51	3	48	1600%
Приходи от инвестиции	13 523	11 169	2 354	21%
Реализирани печалби	1 331	1 183	148	13%
Печалби и загуби от преоценка до справедлива стойност	-679	-967	288	-30%
Други приходи от дейността	418	564	-146	-26%
Общо други приходи	14 644	11 952	2 692	23%
Разходи за изплатени доходи и претенции, бруто	-18 004	-16 182	-1 822	11%
Претенции, отстъпени на презастраховател	44	10	34	340%
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв - бруто	2 107	-3 360	5 467	-163%
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв, отстъпени на презастраховател	69	-		
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	-15 784	-19 532	3 748	-19%
Финансови разходи	-16	-16	0	0%
Обезценка на застрахователни вземания	-1 138	-1 290	152	-12%
Административни разходи	-7 805	-7 881	76	-1%
Други разходи за дейността	-2 995	-2 662	-333	13%
Изменение в провизии	-456	-506	50	-10%
Други разходи	-12 410	-12 355	-55	0%
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи	-28 194	-31 887	3 693	-12%
Печалба преди данъци	12 293	8 472	3 821	45%
Разход за данък върху доходите	-336	-235	-101	43%
Печалба за годината	11 957	8 237	3 720	45%

През 2016 г. нетният резултат на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД е в размер на 12 млн. лв., в сравнение с 8.2 млн. лв. за предходната година. Повишението е повлияно основно от освобождаването на математически резерв по спестовни продукти.

2.3 Подписваческа дейност – представяне

Основна цел на Дружеството за 2016 г., бе повишаване на продажбите и стабилизиране на позициите на българския застрахователен пазар.

Начислените застрахователни премии през 2016 г. са 26,679 хил. лв. Записаните премии, нетно от презастраховане, са 26,177 хил. лв. Начислените застрахователни премии отбелязват спад от 8.0% спрямо 2015 г.

Извършените brutни плащания по животозастраховане са в размер на 17,996 хил. лв., което е с 11.2% повече от предходната година. Дружеството е извършило и brutни плащания по общо застраховане по застрахователни полици, сключени преди 30 юни 1998 г. в размер на 8 хил. лв. нетно от регреси.

Изменение на премиите в сравнение с 2015 година

- Начисленият премиен приход по спестовно животозастраховане за 2016 г. е 16,223 хил. лв., като се отчита спад от 23.6% спрямо 2015 г., основно поради по-ниските продажби на продукта „Евро Гарант“ със застрахователно покритие, спрямо продукта от същия клас, класифициран като инвестиционен продукт;
- Значително се повишава премиеният приход по краткосрочно Рисково застраховане – реализирания ръст е 30.7%;
- Премиеният приход по застраховки, свързани с инвестиционни фондове, през отчетната година е 116 хил.лв., което е с 145.2% повече спрямо предходния период и се дължи на пускането в продажба на нов продукт - „Евробонд“;
- Увеличение на годишна база се отбелязва при премиения приход по Медицинско застраховане с 36.2%;
- Годишните лихвени проценти за 2016 г., с които са олихвени застраховките, свързани с вътрешни инвестиционни фондове на ДЗИ, е 4% за продукти деноминирани в евро, лева и щатски долари;
- Годишните лихвени проценти за 2016 г., с които са олихвени застраховките с общ пласмент на резервите, са 4% и 3% за евро, лева и щатски долари.

Изменение на оперативните разходи в сравнение с 2015 година

Административните разходи възлизат на 7,805 хил. лв. за 2016 г. срещу 7,881 хил. лв. за 2015 г., или намаление от 1%.

Нетният размер на Другите разходи за дейността е 2,995 хил. лв., от които 2,533 хил. лв. представляват комисиони на посредници за продажба на застрахователни продукти.

2.4 Инвестиции – представяне

2.4.1 Приходи от инвестиции

	2016 г. ХИЛ. ЛВ.	2015 г. ХИЛ. ЛВ.
Приходи от отдаване под наем на инвестиционни имоти	246	235
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата</i>		
(Разходи) за лихви	(31)	(23)
<i>Финансови активи, на разположение за продажба</i>		
Приходи от лихви	3,023	2,923
<i>Финансови активи, държани до надеж</i>		
Приходи от лихви	287	296
<i>Предоставени заеми</i>		
Приходи от лихви	45	45
<i>Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия</i>		
Приходи от дивиденди	8,826	6,244
Приходи от ликвидационен дял	92	-
Приход от лихви по депозити в кредитни институции	1,017	1,447
Приходи от лихви по парични средства	4	18
Приход от възстановена обезценка/ (Разход) за обезценка на вземания от наем на инвестиционни имоти	14	(16)
Общо приходи от инвестиции	13,523	11,169

Приходите от инвестиции се състоят основно от доход от държавни ценни книжа (облигации), класифицирани като финансови инструменти на разположение за продажба и държани до падеж, от дивиденди, изплатени от дъщерното дружество „ДЗИ – Общо застраховане“, както и от приходи от лихви по предоставени срочни депозити в банкови институции.

2.4.2 Реализирани печалби

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Печалби и (загуби) от инвестиционни продукти	(32)	223
Печалби от валутна преоценка	224	795
Финансови активи на разположение за продажба		
<i>Реализирани печалби</i>		
Облигации	1,281	492
Акции	32	-
<i>Реализирани (загуби)</i>		
Облигации	(171)	(359)
Общо реализирани печалби от финансови активи на разположение за продажба	1,142	133
Земни и сгради		
<i>Реализирани печалби</i>	-	32
<i>Реализирани (загуби)</i>	(3)	-
Общо реализирани печалби	1,331	1,183

Обемът на реализираните печалби се дължи основно на продажбата на държавни облигации (нетен ефект към края на 2016 г.: 1,110 хил.лв.).

2.4.3 Печалби и загуби от преоценка до справедлива стойност

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
(Загуби) от преоценка до справедлива стойност на инвестиционни имоти	(610)	(315)
(Загуби) от преоценка до справедлива стойност на деривативни финансови инструменти, държани за търгуване	(177)	(658)
Печалба от преоценка до справедлива стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, различни от деривативни финансови инструменти	108	6
Общо (загуби) от преоценки до справедлива стойност	(679)	(967)

Увеличават се загубите от преоценка по справедлива стойност на инвестиционните имоти поради промяна в пазарните цени и влошаване качеството на някои от притежаваните имоти. Спрямо 2015 г. е призната по-ниска загуба от преоценка на деривативни финансови инструменти, държани за търгуване.

2.4.4 Доходи от такси и комисиони

Към края на 2016 г. доходът от такси и комисиони, произтичащи от застрахователна дейност, представлява 51 хил.лв.

2.4.5 Други доходи

Другите приходи от дейността съдържат предимно приходи от продажбата на дълготрайни материални активи.

2.5 Представяне на други дейности

Дружеството не извършва съществени за оповестяване в настоящия отчет други дейности.

3 Система на Управление

3.1 Управление на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД

3.1.1 Органи на управление

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е дъщерно дружество на групата КВС и има двустепенна система на управление - Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС).

Надзорният съвет изпълнява контролни функции, без да участва в управлението на Дружеството.

Дружеството се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет.

Надзорният и Управителният съвети може да създават специални комитети, чиито състав и функциониране се определят от тях.

Комитетите на Надзорния съвет (НС) са:

- ✓ Комитет по одит, риск и съответствие;
- ✓ Комитет по възнагражденията.

Комитетите, създадени понастоящем към Управителния съвет, са:

- ✓ Местен комитет за управление на риска и капитала;
- ✓ Комитет за нови и активни продукти и процеси (КНАПП);
- ✓ Инвестиционен комитет.

Съставът и функциите на управителните и надзорните органи, както и техните комитети и всички отговорности на НС и УС, са уредени в Кодекса за корпоративно управление и в Устава на Дружеството.

Контролни функции

Следните контролни функции са установени в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД: функция по управление на риска, функция за съответствие, актюерска функция и функция по вътрешен одит.

Функцията по управление на риска, Функцията за съответствие и актюерската функция, предвид тяхната роля на втора линия на защита, както и функцията по вътрешен одит като трета линия на защита, докладват своите констатации и резултатите от тяхната дейност пред:

- ✓ Управителния съвет на Дружеството;
- ✓ Комитета по одит, риск и съответствие.

3.1.1 Политика по възнагражденията

Политиката по възнагражденията на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД:

- ✓ Е изцяло съобразена с българското трудово, данъчно и осигурително законодателство и Политиката по възнагражденията на КВС.
- ✓ Е базирана на компетенциите, уменията и представянето на служителите, оценката на позициите и е съобразена с дългосрочните интереси на Компанията, доходността и риска.
- ✓ Следва да бъде преразглеждана веднъж годишно с участието на Служба за вътрешен одит и контрол.

Комитет за възнагражденията

Комитетът за възнагражденията взема решения по отношение на политиките и практиките за възнагражденията, както и по създадените чрез тях стимули за управление на риска, капитала и ликвидността.

3.1.2 Изисквания за квалификация и надеждност

Позициите с ръководни функции в ДЗИ (по смисъла на чл. 78 (1) и чл. 80(1) от КЗ), за които се прилагат конкретни изисквания за квалификация и надеждност са както следва:

- Членовете на Надзорния съвет;
- Членовете на Управителния съвет;
- Ръководител Управление на риска;
- Ръководител Спазване на нормативните изисквания (функция за съответствие);
- Ръководител Вътрешен одит;
- Актюерска функция;
- Други функции, по решение на УС и НС;

Всички позиции, попадащи в обхвата описан по-горе, следва да отговарят на изисквания за:

- квалификация – тяхната професионална квалификация, знания и опит са адекватни, и да позволят стабилно и разумно управление, и
- надеждност – имат добра репутация.

Изисквания към членове на УС и НС (чл. 80 (1) КЗ)

Членовете на УС и НС следва да отговарят на следните изисквания:

- 1) притежават висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ и да притежават подходяща професионална квалификация;
- 2) притежават професионален опит в сферата на икономиката или финансите;
- 3) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
- 4) не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- 5) не са обявявани в несъстоятелност и да не се намират в производство по несъстоятелност;
- 6) не са съпрузи или роднини по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен с друг член на управителен или контролен орган;
- 7) не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- 8) не са били през последната една година преди акта на съответния компетентен орган членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред;
- 9) не са били освобождавани от длъжност в управителен или контролен орган на търговско дружество въз основа на приложена принудителна административна мярка, освен в случаите, когато актът на компетентния орган е бил отменен по надлежния ред.
- 10) трябва да бъдат лица, които се ползват с добра репутация. Управлението на лицата не следва да застрашава интересите на ползвателите на застрахователни услуги и да не възпрепятства застрахователния надзор.
- 11) не трябва да заемат друга платена длъжност по трудово правоотношение, освен ако са преподаватели във висше училище. Физическите лица – граждани на трета държава, трябва да имат и разрешение за продължително пребиваване в Република България

Изисквания към лица, заемащи ръководни длъжности

Лицата, заемащи ръководни длъжности съгласно организационната структура на компанията следва да:

- 1) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
- 2) не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

3) притежават подходяща квалификация и опит (чл. 85 (1) КЗ).

Изисквания към лицата, изпълняващи функцията по управление на риска

Лицето, което изпълнява функцията по управление на риска, или ръководителят на звеното/структурата, което я осъществява (риск мениджър), трябва да:

- 1) има подходяща квалификация и опит в областта на управлението на риска
- 2) отговаря на изискванията по подточки 3-9 описани по-горе (секция Изисквания към УС и НС).

Изисквания към лицето, което ръководи функцията за съответствие

Лицето, което ръководи функцията за съответствие, трябва да:

- 1) има подходяща квалификация и опит в областта на контрол по спазване на правилата
- 2) отговаря на изискванията по подточки 3-9 описани по-горе (секция Изисквания към УС и НС).

Изисквания към лицата, осъществяващи функцията по вътрешен одит

Лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит или което ръководи звеното, което я осъществява, трябва да:

- 1) има подходяща квалификация и опит в областта на вътрешния одит
- 2) отговаря на изискванията по подточки 3-9 описани по-горе (секция Изисквания към УС и НС).

Изисквания към лица с актюерска функция (Чл. 97 (2) КЗ)

Отговорният актюер, трябва да:

- 1) не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер;
- 2) не е бил в последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- 3) не е обявяван в несъстоятелност и да не се намира в производство по несъстоятелност;
- 4) не е лишен от право да заема материалноотговорна длъжност;
- 5) има висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ или образователна и научна степен „доктор“ с покрит хорариум по висша математика съгласно изисквания, определени в наредба на комисията;
- 6) има поне тригодишен опит като актюер на застраховател, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, в органи, осъществяващи надзор върху дейността на тези лица, или като хабилитиран преподавател по застраховане или актюерство;
- 7) е с призната правоспособност на отговорен актюер от комисията след успешно полагане на изпит или да е с призната правоспособност на отговорен актюер в друга държава членка;
- 8) не му е отнемана правоспособност поради следните причини:
 - е престанал да отговаря на изискванията за актюер;
 - при извършване на дейност по актюерско обслужване на застраховател или презастраховател е извършил груби или системни нарушения на КЗ или на актовете по прилагането му;
 - е представил неверни данни или документи с невярно съдържание, въз основа на които е била призната правоспособността му;
 - не е упражнявал дейността за повече от 7 последователни години от признаването на правоспособността или от освобождаването от длъжност като отговорен актюер, освен ако е извършвал дейност като актюер;
 - е с отнета правоспособност като актюер от държавна или обществена организация в Република България или в друга държава членка на основания, свързани с недоброръководност при изпълнение на задълженията му като актюер.
- 9) следва да разполага с познания в областта на актюерската и финансовата математика, според естеството, мащаба и сложността на рисковете, свързани с дейността на застрахователната компания; да е в състояние да докаже съответния си опит със съответните

професионални и други стандарти/сертификати; да притежават способността да тълкува финансова и актюерска информация за Компанията, да идентифицира ключовите въпроси, да извършва подходящи проверки и да предприема необходимите мерки, базирани на тази информация.

10) Допълнителни изисквания към отговорния актюер (чл. 99 КЗ):

- не може да бъде съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен с член на УС, НС, контролна функция в Компанията или "външен одитор" (ревизор) както и член на управителен или контролен орган на друг застраховател, съответно презастраховател.
- Отговорният актюер се назначава от УС, пред който предварително удостоверява с декларация липсата на обстоятелства за конфликт на интереси по предходния параграф.
- При промяна на обстоятелствата за конфликт на интереси или при отнемане на правоспособност на отговорен актюер, УС е длъжен да го освободи и да избере нов в тримесечен срок от узнаване на обстоятелствата.

Изисквания към служители, предлагащи застрахователни продукти

Компанията гарантира, че служителите, предлагащи застрахователни продукти, имат подходящи знания и компетентност чрез прилагането на „Политика за въвеждане на нови служители в организацията“ и „Политика за продължаващо обучение и развитие“, които регламентират въвеждането на служителите в организацията, първоначалното им обучение в продуктите на компанията, както и провеждането на последващи регулярни обучения.

Те следва да отговарят и на следните изисквания:

- не са осъждани на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани - удостоверява се със свидетелство за съдимост;
- не са лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност
- не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- не са обявявани в несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори, и да не се намират в производство по несъстоятелност.

Изисквания за професионален опит

Изисквания за професионален опит за членовете на УС и НС (Чл. 83. (1) КЗ):

1) в продължение на не по-малко от три години са заемали длъжност в управителен орган на застраховател, застрахователен или финансов холдинг, застрахователен холдинг със смесена дейност, финансов холдинг със смесена дейност, презастраховател или пенсионноосигурително дружество, банка или друго предприятие от финансовия сектор, когато дейността на предприятието от финансовия сектор е съизмерима с тази на Компанията;

2) в продължение на не по-малко от 5 години са заемали длъжност в контролен орган или длъжност с ръководни функции в застраховател, застрахователен или финансов холдинг, застрахователен холдинг със смесена дейност, финансов холдинг със смесена дейност, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, банка или друго предприятие от финансовия сектор, когато дейността на предприятието от финансовия сектор е съизмерима с тази на застрахователя, съответно на презастрахователя, а ако има висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от три години;

3) в продължение на не по-малко от 5 години са заемали длъжност като представляващ застрахователен брокер, непосредствено ръководещ дейността по застрахователно посредничество, когато дейността на брокера по застрахователни сделки е съизмерима с дейността на Компанията, а ако има висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от три години;

4) в продължение на не по-малко от 10 години са заемали длъжност с ръководни функции във финансовото управление на предприятие от нефинансовия сектор, чиито активи са съпоставими със стойността на активите на Компанията, а ако има висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 5 години;

5) в продължение на не по-малко от 10 години са заемали длъжност с ръководни функции в държавна институция в сферата на икономиката и финансите или длъжност с ръководни функции във финансовото управление на други държавни институции, а ако лицето е с икономическо или юридическо образование – не по-малко от 5 години.

Член на контролен орган може да бъде лице, което е работило поне три години на друга ръководна длъжност в застраховател, застрахователен или финансов холдинг, застрахователен холдинг със смесена дейност, финансов холдинг със смесена дейност, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, банка, държавна институция в сферата на икономиката и финансите или като представляващ застрахователен брокер, непосредствено ангажиран с дейността по застрахователно посредничество, когато дейността на брокера по застрахователни сделки е съизмерима с дейността на Компанията, а ако лицето е с икономическо или юридическо образование – не по-малко от две години.

Процес на (пре)назначение на служители с ръководни функции

Оценка от страна на Компанията

В случай, че нов служител се присъединява към Компанията или предстои да бъде преназначен на такава позиция, той/тя се оценява чрез стандартна процедура за подбор, приложима за всички служители. Оценяващите наблюдават и оценяват до каква степен служителят притежава способности и умения или дали те могат и трябва да бъдат доразвити, така че успешно да изпълнява задълженията си спрямо изискванията за позицията.

В допълнение към стандартната оценка, служител от ЧР, отговарящ за подбора, следва да попълни декларация, чрез която удостоверява че всички критерии и изисквания са спазени.

Оценката дали дадено лице е подходящо, включва оценка на професионална квалификация, знания и съответен опит в застрахователния сектор, други финансови сектори или други компании. Следва да бъдат взети под внимание и съответните отговорности, които са били възложени на лицето, на база предоставена от него автобиография.

Оценяващият следва да прецени също така честността и финансовата стабилност въз основа на доказателства по отношение на бизнес и не-бизнес поведение, включително криминални, финансови и контролни аспекти, имащи отношение към оценката. Оценката се основава на декларация на лицето и сведения за добро поведение.

Стандарти за пригодност и надеждност, на които лицето следва да отговаря

- Квалификация

- ✓ Подходящи знания и опит за съответната позиция, включително по отношение на действащата правна рамка, както и съгласно специфични изисквания на Компанията
- ✓ Професионално поведение: гаранции за изпълнение на позицията по съвестен и независим начин, със специално внимание към независимостта
- ✓ Компетенции

- Надеждност

- ✓ Лицето да изпълнява задълженията си честно, отдадено, да е независимо.

Уведомяване на КФН

- ✓ КФН, одобрява предварително всеки избор, назначение/преназначение на позиции с ръководни функции
- ✓ Заместник-председателят отказва да издаде одобрение и в случаите, когато въпреки формалното наличие на изискванията на чл. 80, ал. 1, т. 1 и чл. 83 прецени, че лицето не притежава достатъчна професионална квалификация и опит, необходими да участва ефективно в управлението на застрахователя
- ✓ ДЗИ уведомява предварително КФН за всяко освобождаване на лице с ръководни функции, както и за причините за това, ако лицето е престанало да отговаря на изискванията на КЗ, в срок не по-късно от 7 дни от датата на освобождаването.

Отговорности на страните

Ролята на участниците в процеса и техните отговорности са описани по-долу:

Дирекция „Управление на човешките ресурси“

- отговаря за спазване изискванията за квалификация и надеждност на служителите с ръководни функции;
- определя дали новият служител отговаря на изискванията за заемане на ключова позиция;
- предоставя информация по политиките и процесите, установени в Компанията, свързани с квалификация и надеждност;
- коректно изпълнява процедурата, събира и съхранява информацията към трудовото досие на одобрения за позицията кандидат;
- координира с Дирекция „Сигурност“ кандидатурата;
- уведомява Дирекции „Контрол на търговската мрежа, вътрешни инспекции и законосъобразност“ и „Правна“ в случай, че има индикации, че кандидатът не отговаря на поставените изисквания;
- инициира определянето на нуждите от обучение на служителите с ръководни функции, които да бъдат включени в годишната програма за обучения и реализирани през съответната година.

Дирекции „Контрол на търговската мрежа, вътрешни инспекции и законосъобразност“ и „Правна“

- Предоставят становище относно пригодността на кандидата за позиция с ръководни функции в случаите, в които има индикации, че кандидатът не отговаря на поставените изисквания или когато служителят декларира промяна в обстоятелствата.

Кандидат/ Служител на позиция, попадаща в обекта на настоящата политика

- Попълва въпросник и декларации преди заемането на позицията;
- В случай на преназначение на служител на ключова позиция, той следва да декларира дали срещу него се води или се е водило наказателно дело.
- Информира ЧР и Ръководството на ДЗИ незабавно за всяко обстоятелство, което може да засегне неговата/нейната квалификация и надеждност.
- Потвърждава всяка година, че покрива необходимите стандарти за квалификация и надеждност;
- Отговорен е за подобряване на собствената си квалификация и професионално развитие по отношение на "технически" аспекти на своята работа.

Пряк ръководител

- Дава предложения за необходими обучения, които да бъдат включени в годишната програма за обучения на служителите с ръководни функции (по смисъла на чл. 78(1) и чл. 80(1) КЗ и реализирани през съответната година

3.2 Управление на риска в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД

3.2.1 Органи на управление

Основните елементи в модела на управление на риска на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД са следните:

- ✓ Надзорният съвет, подпомаган от Комитета по одит, риск и съответствие взема решения, наблюдава и контролира Риск Апетита, включително и изпълнението на стратегическите цели от гледна точка на управлението на риска, капитала и възвръщаемостта. За да осигури, че рисковете са правилно управлявани и съответстват с определените правила за управление, НС е отговорен и за развитието на устойчива риск култура, основана на пълно разбиране на рисковете, пред които е изправена компанията и тяхното управление, отчитайки рамката на Риск Апетита на компанията.
- ✓ Управителният съвет на ДЗИ е единственият интегриран Управителен комитет за управление на риска и капитала.
- ✓ Местният комитет за управление на риска и капитала, както и съответните комитети по различни дейности, които са под ръководството на Управителния съвет.

- ✓ Запознатите с рисковете служители, които действат като първа линия на защита за осъществяване на разумно управление на риска в компанията.
- ✓ Независимата риск функция, която се състои от Изпълнителния Директор Финанси и Риск (ИДФР) и Дирекция Риск. Риск функцията (заедно с други ключови функции) действа като втора линия на защита за разлика от функцията по вътрешен одит, която има роля на трета линия на защита.

Органи за управление на риска и контролни функции:

1. Управителен Съвет (УС)

УС изпълнява следните функции:

- ✓ Определя Риск Апетита, включително стратегическите цели по отношение на риска, капитала и възвръщаемостта, и го представя пред Надзорния съвет за вземане на решение.
- ✓ Наблюдава рисковата експозиция спрямо Риск Апетита и периодически докладва на Комитета за одит риск и законосъобразност и Надзорния съвет за текущия ѝ статус и еволюция
- ✓ Определя визията, мисията и стратегията на функцията за управление на риска на ДЗИ в съответствие с визията, мисията и стратегията на функцията за управление на риска в Групата Кей Би Си и контролира тяхното изпълнение.
- ✓ Следи за изпълнението, ефикасността и ефективността на рамката за управление на риска на Кей Би Си, както и нейното съответствие с правните и регулаторни изисквания.
- ✓ Взема под внимание цялостното измерение на риска и капитала във всички свои решения, за да действа като лидер по отношение на поведението и способностите, необходими на преките ръководители да изпълняват техните задължения в рамките на определените им зони на компетентност по отношение на риска и капитала. Това лидерство от страна на УС е от решаващо значение за установяване на устойчива риск култура.

2. Комитет за нови и активни продукти и процеси (КНАПП)

КНАПП изпълнява едновременно функциите на отговорен комитет за одобряване на продуктите, които застрахователят предлага на пазара и канал за връзка с клоновата мрежа (с изключение на продуктите, предлагани през бизнес партньора Сибанк). КНАПП оперира в съответствие с политиката за „Рисков апетит“, корпоративната стратегия и капиталова политика. Комитетът за нови и активни продукти и процеси взема окончателните решения за одобряване на нов продукт, преди да могат да бъдат закупени от трети страни, да бъдат предложени на вътрешни / външни клиенти или да бъдат оставени за сметка на ДЗИ. В допълнение, КНАПП има решаваща роля при преразглеждането на съществуващи вече продукти или услуги.

3. Инвестиционен комитет (ИК)

Инвестиционният комитет е колективен орган, който подпомага Управителния съвет при вземането на решения по отношение на стратегическото разпределение на активите и инвестиционната стратегия на ДЗИ. Комитетът предлага и одобрява конкретни действия, като например нови инвестиции, свързани с изпълнението на инвестиционната стратегия и в съответствие с одобрените граници.

Инвестиционният комитет заседава четири пъти в годината, като се разглеждат следните въпроси:

- ✓ Макроикономическа рамка, вкл. лихвени нива;
- ✓ Падежна структура на портфейла от финансови активи;
- ✓ Инвестиционни цели и стратегия.

4. Местен комитет за управление на риска и капитала (МКУРК)

Комитетът е колективен орган, който подпомага Управителния съвет при вземане на решения относно:

- ✓ Местната стратегия за управление на капитала и риска и апетита за риск;
- ✓ Местния рисков профил и капиталовата адекватност спрямо апетита за риск и разпределението на капитала;
- ✓ Разпределянето на капитала до отделните бизнес звена, в съответствие с бизнес плановете им и в рамките, определени от Групата;
- ✓ Постигането на резултати от дейността, с които да се гарантира постигане на целите.

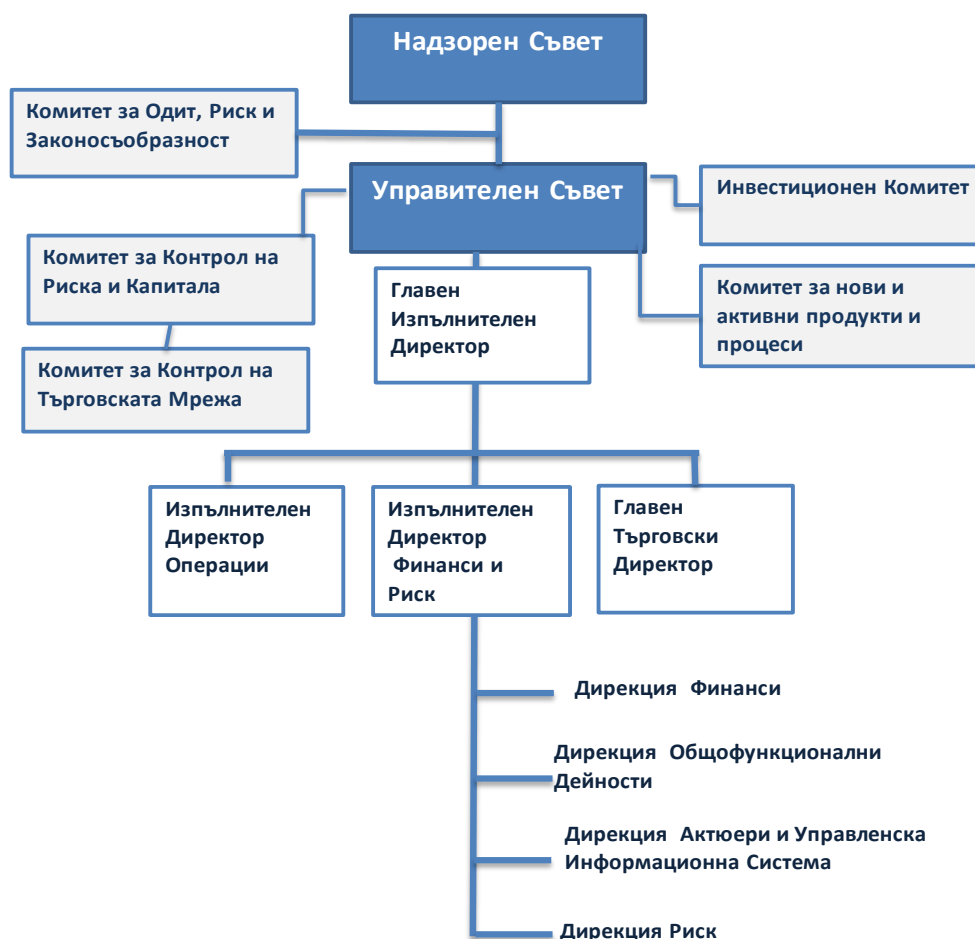
5. Комитет за Контрол на Търговската Мрежа (ККТМ)

Комитетът за контрол на търговската мрежа е подкомитет на Комитета за управление на риска и капитала, като се фокусира върху процеса на събиране на премии, нарушения в процедурите по аквизиция и други въпроси, свързани с рискове, които могат да възникнат в мрежата. Въпросите с висок приоритет се ескалират до МКУРК, където се предприемат коригиращи действия с подкрепата на мениджмънта.

Мисията на ККТМ е:

- ✓ Създаването на прозрачен и ефективен процес на наблюдение и контрол върху дейността на застрахователните посредници (агенти и брокери);
- ✓ Да се повиши информираността и разбирането на бизнеса, в качеството си на първа линия на защита по отношение на всички рискове, свързани с действията на посредниците;
- ✓ Да предпази ДЗИ от измами и нарушения и да се предпази от сериозни инциденти и злоупотреби в резултат на взаимоотношенията си с посредници.

Опростена схема на модела на управление на риска на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е показана по-долу:

3.2.2 Рамка за Управление на Риска

Управлението на риска е ключов компонент на стратегическото управление на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД. То се обосновава на съгласуван набор от дейности, които да управляват рисковете, които могат да повлияят на Дружеството и неговите възможности за изпълнение на поставените цели.

Рамката за управление на риска на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД описва начина на управление на риска в рамките на компанията. Тя се състои от следните елементи:

- ✓ Концепции, насоки и инструменти, които предоставят общите принципи, приложими при всички видове риск.
- ✓ Рамки за управление на различните видове риск, които определят минималните стандарти за това как да се управлява рисковете в основите бизнес процеси на компанията (кредитен, пазарен, ликвиден, застрахователен, операционен, бизнес, стратегически, репутационен, ...).
- ✓ Интегрирана рамка за управление на риска, която описва как да се интегрира специфичната информация за различните видове рискове, за да се осигури пълна представа за рисковия профил на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД.

Рамката за управление на риска на ДЗИ се основава на рамката за управление на риска на KBC Group, която определя минималните стандарти, които трябва да спазват всички обекти в групата.

Основната цел на рамката за управление на риска е да установи ефективен процес на управление на риска в компанията. За да се постигне това, е необходимо да бъдат изпълнени всички компоненти на рамката за управление на риска на ДЗИ, което гарантира правилното функциониране на процеса по управление на риска.

Рамката за управление на риска на ДЗИ се основава на стратегията за риска, която определя целта, мандата и амбициите на Дружеството по отношение на управлението на риска, съгласно решенията на Надзорния съвет.

Управлението на риска в рамките на ДЗИ е организирано на базата на вида риск. Това се изразява в специфични за вида риск рамки за управление на риска, всяка от които разработва конкретните мерки, методи, инструменти, които са най-подходящи за конкретния тип риск. Общите елементи, приложими за всички видове рискове, са описани в общата рамка за управление на риска. В допълнение към специфичните за риска видове рамки, интегрираната рамка за управление на риска описва интегрирания кръстосано-силозен подход.

Общата рамка за управление на риска също така въвежда редица основни концепции и инструменти, като например:

- ✓ Карта на риска, т.е. цялостна картина на всички преобладаващи видове и подвидове рискове, които се използват в рисковата вселена на ДЗИ, посочвайки как те са взаимосвързани;
- ✓ Стандарти за измервания на риска;
- ✓ Стандарти за извършване на стрес тестове.

Тъй като средата за управление на риска се променя непрекъснато, поради промяна както на вътрешни, така и на външни контекстуални елементи (бизнес тенденции, регулаторните изисквания, очаквания на основните заинтересовани страни, организационна структура), компонентите на рамката за управление на риска на ДЗИ се преглеждат редовно, за да се осигури тяхната непрекъсната ефективност.

Процесът на управление на риска се състои от следните етапи:

- ✓ Идентифициране на риска;
- ✓ Измерване на риска;
- ✓ Определяне и каскадиране на риск апетита;
- ✓ Анализ, отчитане и проследяване на риска.

Тъй като управлението на риска е непрекъснат процес, тези процесни стъпки не са напълно последователни и си взаимодействат една с друга (например идентифицирането на нов риск

може да оправдае въвеждането на нови измервания на риска и/или нови рискови лимити, анализът на риска може да доведе до въвеждането на нов тип риск, риск докладът може да доведе до по-задълбочен анализ на определена тема и т.н.).

В контекста на процеса на управление на риска, извършването на стрес тестове е инструмент, който може да се използва във всеки от етапите на процеса по-горе.

3.2.3 Собствена оценка на риска и капитала

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД редовно на годишна база извършва собствена оценка на риска и платежоспособността (СОРП), за да следи и гарантира, че бизнесът се управлява правилно и разумно.

СОРП политиката на ДЗИ се основава на СОРП политиката на групата КВС и описва подхода на Дружеството по отношение на СОРП-процеса и резултатите от него. Тя дефинира и описва компонентите, принципите и характеристиките на СОРП процеса в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД. СОРП политиката се преразглежда на годишна база.

СОРП е неразделна част от бизнес стратегията и се взема под внимание при взимане на стратегически решения на ДЗИ.

Основните процеси в СОРП се изпълняват на годишна база и са тясно свързани с процеса на стратегическо планиране (Alignment of Planning Cycles или APC) , който също се извършва на годишна база. APC обхваща процесите по финансово планиране, преглед на стратегията, определяне на риск апетита, както и вътрешна оценка на капиталовата адекватност и на платежоспособността.

Като се има предвид факта, че застрахователният бизнес на ДЗИ е достатъчно стабилен, тази годишна периодичност се счита за адекватна.

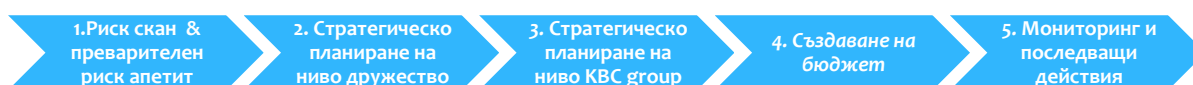
На месечна база интегрираният риск доклад обсъжда: риск сигнали, еволюцията на рисковия профил, резултати от риск анализи, анализ на сценарии и стрес-тестове. Тези отчети се представят до нивото на Управителния и Надзорния съвети и позволяват да се управляват процесите по анализ на сценарии и стрес тестове, ад-хок (средносрочни) и дългосрочни оценки на риска, преглед на вътрешния модел, както и амбициите и подхода при оценка на адекватност на стандартната формула и риск профила на компанията.

Изпълнителният комитет на ДЗИ може да вземе решение за извършване на специална допълнителна СОРП оценка при:

- ✓ Наблюдаване на съществени отклонения спрямо бизнес плана (APC).
- ✓ Съществена промяна в структурата на Дружеството.

Годишният СОРП доклад с данни към 31 декември се представя на Надзорния орган преди 30 юни на следващата година. ДЗИ не прави разлика между вътрешен и регулаторен СОРП. Всеки СОРП доклад се допълва със СОРП запис, който съдържа цялата документация, която е използвана в различните етапи на СОРП процеса.

Процесът на определяне на риск апетита е тясно обвързан и е част от процеса на стратегическо планиране (APC), който включва в себе си и процеса по определяне и каскадиране на риск апетита. Фигурата по-долу показва 5-те фази на APC процеса:

Въз основа на резултатите от горните процеси и оценки в годишния СОРП доклад се представя оценка на достатъчността на наличния капитал за покриване на капиталовите изисквания. Тази оценка включва в себе си:

- ✓ Развитието на количеството и състава на наличния регулаторен капитал в три годишен хоризонт и при различни икономически обстоятелства.
- ✓ Развитието на изискуемия регулаторен капитал в три годишен хоризонт, като се има предвид очакваното еволюция на рисковия профил на компанията.
- ✓ Въздействието на анализа на сценарии и стрес тестове върху изискуемия и наличния регулаторен капитал.

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД използва стандартната формула за оценка на капиталовите изисквания по Платежоспособност II. На годишна база се извършва оценка, за да се провери дали стандартната формула е подходяща по отношение на рисковия профил на ДЗИ.

3.3 Други ключови функции в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД

3.3.1 Актюерска функция

Актюерската функция е една от ключовите функции, както е определена в регулаторната рамка на Платежоспособност II. Платежоспособност II изисква актюерската функция да бъде внедрена във всяко застрахователно предприятие, както и на ниво застрахователна група. По същество, задачата на тази функция е да подsigури, че управителният и надзорният орган на застрахователя са изцяло информирани по независим начин. Това се извършва посредством, например:

- ✓ Консултиране относно изчислението на техническите резерви (коректност на методологиите, съобразност и качество на използвана информация, съпоставка с наблюдавания опит).
- ✓ Изразяване на мнение относно цялостната подписваческа политика.
- ✓ Изразяване на мнение относно адекватността на презастрахователните договори.
- ✓ Допринасяне към ефективното въвеждане на системите за управление на риска (моделиране на риска във връзка с базовите калкулации на изискуемия капитал, както и съдействие за изчисленията във вътрешния модел за капитала, а също и допринася за процеса по вътрешна оценка на риска).
- ✓ Докладване и отправяне на препоръки към надзорното тяло на предприятието.

Осъществяване на актюерската функция:

- ✓ Актюерската функция в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД оперира под крайната отчетност на Управителния съвет.
- ✓ Управителният съвет назначава ръководителя на актюерска функция и вписва във ведомостта на компанията. Неговите отговорности не могат да бъдат прехвърлени извън компанията.
- ✓ Ръководителят на актюерската функция координира дейностите на актюерската функция. Под функция тук се разбира административният капацитет да се изпълняват определени управленски задачи и като такава тя не се ограничава в едно лице или определено административно звено, а може да се изпълнява от много лица или различни административни звена, подлежащи на адекватно разпределение на задълженията.
- ✓ Актюерската функция има като основна задача да осигури независим втори поглед, който е необходим на ръководителя на актюерската функция, за да изпълни възложените ангажименти.
- ✓ Актюерската функция предоставя информация и съдейства на ръководителя на актюерската функция да формира мнение, като предлага препоръки и асистира написването на доклада на актюерската функция.

3.3.2 Функция за съответствие

Структурата на Функцията за съответствие на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД включва целия вътрешен капацитет на Дружеството, необходим за изпълнение на практическите задачи за постигане на съответствие с нормативните изисквания. За обезпечаване на пълното спазване на всички изисквания на приложимото законодателство, както и на вътрешните политики, правила и процедури във всички процеси, Функцията за Съответствие в ДЗИ е разпределена между различни структурни звена на Дружеството с ясно дефинирани конкретни отговорности при изпълнение на съответните дейности.

Дейността на Функцията за Съответствие в ДЗИ включва:

- ✓ Съветване на управителните и надзорните органи относно спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството;
- ✓ Оценяване на възможния ефект от промените на правната среда върху дейността на Дружеството;
- ✓ Идентифициране и оценяване на риска, произтичащ от неизпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството.

Дейността на Функцията за Съответствие има за цел предотвратяването на поемането на рискове, свързани със съответствието от ДЗИ и KBC Group или претърпяване на вреди от каквото и да е естество, които биха могли да произтекат от несъответствие/неспазване на приложимите закони, наредби и вътрешни правила.

Рисковете, свързани със съответствието, са рисковете от налагането на съдебна, административна или нормативна санкция на ДЗИ и/или нейните служители поради неспазване на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на ДЗИ, което би могло да доведе до загуба на репутация и потенциални финансови загуби. Загубата на репутация може да бъде и в резултат на неспазване на вътрешните политики и на собствените ценности на Компанията, както и на Политиката за почтеност и Кодекса за поведение на ДЗИ. Загубата на репутация би довела и до загуба на доверие в Дружеството и в неговите служители.

Приоритет в дейността на Функцията за съответствие е идентифицирането, оценката и анализа на рисковете, свързани със законодателството. Нейната основна роля е да съветва мениджмънта как да поддържа тези рискове под контрол.

Функцията за Съответствие се фокусира върху точни и своевременни консултации на мениджмънта и Бизнеса относно приложимите изисквания въз основа на сериозен анализ и задълбочено познаване на законодателството, в съчетание с основана на риска професионална преценка и проактивно информиране за регулаторни промени и бъдещото им отражение върху бизнеса.

От друга страна, функцията за Съответствие извършва мониторинг (проверка) за спазване на съответствието със законовите и подзаконовите актове и вътрешните правила в ключови области от дейността на ДЗИ, дефинирани от мениджмънта, както и в областите, свързани с почтеността (области на Законосъобразност), подробно представени в Хартата за законосъобразност и Политиката за почтеност на ДЗИ.

В обобщение, Функцията за Съответствие изпълнява консултираща, превантивна и контролна роля по отношение на основните процеси в дейността на ДЗИ.

3.3.3 Функция по вътрешен одит

Мисията на функцията по вътрешен одит е да създаде добавена стойност и да подобри операциите в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД чрез партньорство с ръководството ѝ. Това се постига чрез уверяване и съветване и чрез повишаване на разбирането на по управление на риска, вътрешния контрол и корпоративното управление.

Отговорностите на функцията по вътрешен одит са следните:

- ✓ Да предоставя независимо уверение на Управителния съвет, Надзорния съвет и Одитния комитет относно ефективността на процесите, управлението на рисковете, свързани с тях, а също и дали системата за вътрешен контрол и корпоративното управление са на адекватно ниво.
- ✓ Да поддържа Управителният съвет, Надзорния съвет и Одитния комитет в приемането на отговорностите в тези процеси.
- ✓ Да докладва за всяко сериозно нарушение или риск, което бъде установено от нея и да предприема каквито са необходими разследвания в случаите, в които има висок риск.
- ✓ Да прави ясни и изпълними препоръки, насочени към слабостите, които са забелязани в рамките на нейната работа, и да следи статуса и изпълнението на тези препоръки.
- ✓ Да изпълнява задачи или проекти, възложени ѝ от Управителния съвет, Надзорния съвет или Одитния комитет.

За да запази своята независимост и обективност:

- ✓ Вътрешният одит докладва и се отчита пред Одитния комитет.
- ✓ Назначаването и освобождаването на ръководителя на функцията по вътрешен одит е в правомощията на Одитния комитет.
- ✓ Вътрешните одитори, по време на упражняването на своите професионални задължения, са упълномощени да осъществяват пряка комуникация с всеки член на персонала, както и да имат достъп до всички помещения и всякакви архиви, досиета или данни, които са от значение за изпълнението на дадена задача, свързана със спазването на местните разпоредби. От всички членове на персонала се изисква да подпомагат вътрешния одит при изпълнението на неговите роли и отговорности.
- ✓ Вътрешният одит има правомощието да изпълнява задачи по своя собствена инициатива във всички структури и отдели, в рамките на обхвата им, стига да се отчита правилно пред местните изпълнителни и Одитен комитети.
- ✓ Вътрешният одит има право да информира пряко и по собствена инициатива Главния изпълнителен директор или Надзорния съвет, председателя на Одитния комитет, членовете на неговия изпълнителен комитет, вътрешните одитори на Предприятието майка или Местните надзорни органи.
- ✓ Вътрешните одитори трябва винаги да бъдат обективни и безпристрастни и да се стремят да избягват конфликти на интереси.
- ✓ Вътрешните одитори не са пряко ангажирани в оперативната организация на предприятието, нито в решаването, разработването, въвеждането или прилагането на мерки за управление на риска и мерки за вътрешен контрол.
- ✓ Вътрешно подбраните одитори имат изпитателен период при назначение.
- ✓ Когато е практически възможно и без да се излагат на риск компетентността и експертизата, персоналят на вътрешния одит периодично се ротира в рамките на функцията за вътрешен одит, за да повиши независимостта на функцията.

Обхватът на вътрешния одит покрива всички лица, всички дейности, включително различните контролни функции на ДЗИ. За тази цел вътрешният одит периодично - и най-малко веднъж годишно - разглежда и оценява областите в обхвата му. Планът за одит се определя, като се прилага подход, основан на риска, като същевременно се гарантира адекватно покриване на въпроси от правен или регулаторен интерес. Планът за одит е допълнен с оценката на необходимите ресурси за изпълнението на плана. Одитният план трябва да бъде одобрен от Одитния комитет. Отклоненията от одитния план трябва да бъдат докладвани на Одитния комитет най-малко веднъж годишно.

Подходът, следван при извършването на одитните проверки, следва да бъде описан във всички одиторски доклади, така че да могат да се разгледат констатациите на база следвания подход. Подходът, базиран на риска, се използва като основен метод за одит. Нивото на увереност, което може да бъде получено от работата на вътрешния одит, е свързано с естеството и обхвата на извършената работа. Ето защо е от съществено значение съответният одитор, когато дава мотивирано становище, да документира естеството и обхвата на извършените действия.

Изпълнението на одитните препоръки е отговорност на преките ръководители, които трябва редовно да съобщават статуса на последващите действия на Вътрешния одит за целите на мониторинга.

За да улеснят последователния подход към вътрешния одит във всички субекти в групата на предприятието майка, ръководителят на Вътрешния одит на ДЗИ се ръководи от вътрешния одитор на KBC Group NV.

3.3.4 Система за вътрешен контрол

3.3.4.1 Концепция за „Три линии на защита“

За да се насърчи ясната отчетност при управлението на рисковете в компанията, извършването на надзор, както и независимостта, в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД се прилага моделът за "Три линии на защита". Всички вътрешни звена и техните роли и отговорности, свързани с управлението на риска, са разположени в този модел. Трите линии на защита са определени по следния начин:

- ✓ Прякото управление на бизнес процесите, се разпознава като първа линия на защита. Тя отговаря за идентифицирането и управлението на рисковете, присъщи на продуктите, дейностите, процесите и системите, за които е отговорна. Преките ръководители на бизнес процесите също отговарят за определянето на риск апетита.
- ✓ Втората линия на защита (от която е част и функцията за управление на риска) включва всички независими функции за поддръжка и надзор. Функцията "Риск":
 - Отговаря за идентифицирането, оценяването, мониторинга и отчитането на риска на местно ниво, независимо от първата линия на защита.
 - Определя стандартите чрез рамката за управление на риска на ДЗИ и подкрепя бизнес звената при неизпълнение.
 - Провокира бизнес звената да идентифицират, оценяват и управляват риска в дейностите, които управляват.
 - Създава надзор на контролната среда в компанията и изложеността ѝ на риск.
- ✓ Третата линия на защита се осъществява от Вътрешния и външния одит, които осигуряват независим преглед и насърчават процесите на управление на риска в ДЗИ.

Първа линия на защита: Собственик на риска	Втора линия на защита: Извършва преглед дали рисковете са под контрол	Трета линия на защита: Проверява качеството и ефективността на процесите
- Извършва правилните контроли по правилния начин - Извършва качествени самооценки на бизнеса - Създава достатъчна осведоменост за рисковете - Разпределя приоритетите / капацитета по дейностите, свързани с управление на риска	- Формира собствено и независимо мнение относно рисковете, на които ДЗИ е изложено, както и възможните начини те да бъдат намалени - Идентифицира, измерва и докладва развитието на рисковете - Гарантира, че „гласът на риска е чул“ (право на вето) - Въвежда политики и рамки за управлението на риска	Извършва базирани на риска и достатъчно общи одити с цел да се провери дали системите за вътрешен контрол, включително управлението на риска, са ефективни.

Този модел на три линии на защита в крайна сметка засилва устойчивостта на рисковата и контролната среда на компанията и гарантира устойчивостта на изградения бизнес модел.

3.4 Аутсорсване на дейности

Сключени са следните споразумения между Кей Би Си Групата и "ДЗИ - Животозастраховане" ЕАД: Общи условия на Вътрешногрупови услуги в Кей Би Си, в сила от 1 януари 2013 г.

Съгласно споразуменията част от дейностите са възложени на подизпълнители от застрахователните предприятия в Централна Европа на Кей Би Си Групата или са централизирано управлявани на ниво Група Кей Би Си:

- ✓ Корпоративни Човешки ресурси.
- ✓ Информационни технологии и комуникации.
- ✓ Одит - Основните отговорности и задължения на одита в КВС по отношение на одита в ДЗИ включват: управление на йерархичната структура на Дирекция "Вътрешен одит"; надзор на дейността и компетенциите ѝ; оказване на съдействие чрез участие в съвместни одити или извършване на отделни одити в рамките на филиалите, чиято дейност се урежда от действащите национални законодателства и заключенията от отчетите, представени на съответния ГИД и Председател на Одитния комитет за управление на риска и съответствието.
- ✓ Съответствие - На ниво КВС Group, Дирекция "Съответствие" изпълнява управленска, спомагателна и мониторинг роля съвместно с Директор на Дирекция "Контрол на търговската мрежа, вътрешни инспекции и законосъобразност" (КТМВИЗ) в ДЗИ. Дефинира критериите за управление на Дирекция "КТМВИЗ" и разработва Правила за работа на Дирекция "КТМВИЗ". Консолидира информация за целите на отчетността на ниво Група.
- ✓ Управление на риска - на групово ниво се извършват и предоставят следните услуги - консултиране и поддръжка с цел прилагане на методология за управление на риска и ефективно управление на риска от полза за отделните дружества; развитие на модела за управление на риска, капитала и портфейла, усъвършенстване и актуализиране на модела, дефиниране на архитектурата на модела на рисковия портфейл и указания за всички портфейлни модели.
- ✓ Трежъри.

4 Рисков профил

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е изложено на редица типични за застрахователния отрасъл рискове като промени в лихвените проценти и обменните курсове, застрахователен риск, кредитен риск, операционни рискове и др.

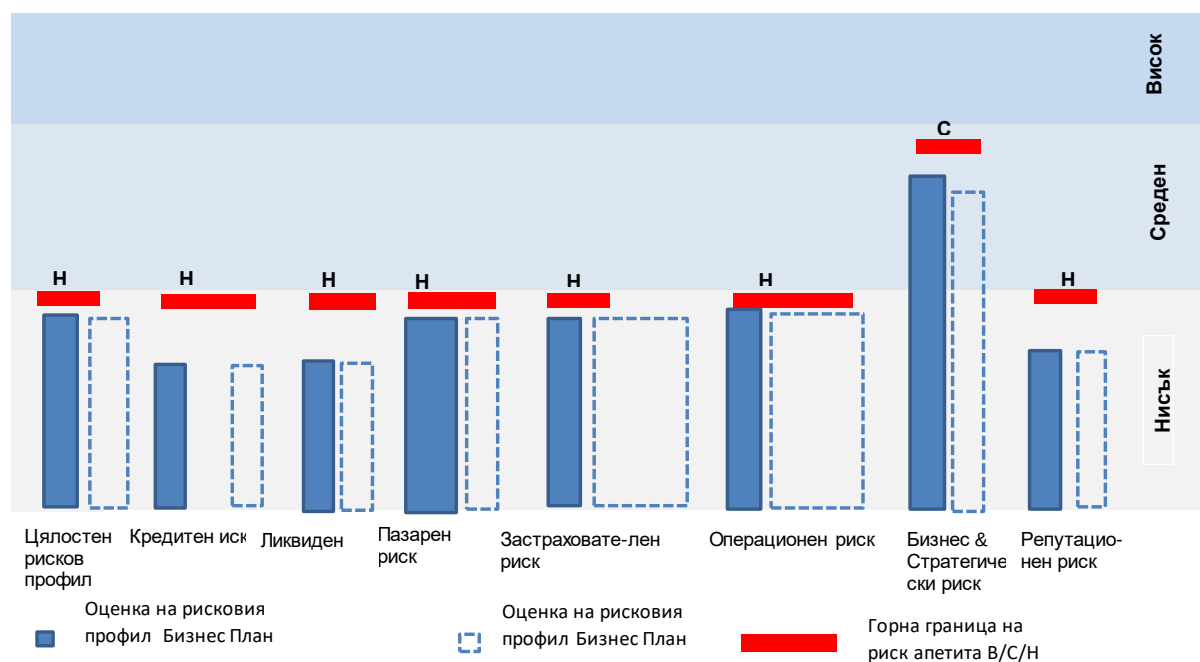
В този раздел ние се фокусираме върху най-важните специфични за сектора рискове, пред които сме изправени.

Изявлението на рисковия апетит на ДЗИ отразява мнението на Управителния съвет и висшето ръководство за поемането на риск като цяло и по-специално за приемливото ниво и състав на рисковете в съответствие с желаната възвръщаемост. Това твърдение включва спецификация на рисковия профил и апетита за риск за всеки рисков тип в нисък, среден и висок риск.

По-специално за „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД това води до следния рисков апетит и рисков профил:

Фигура 1.

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД рисков профил с-у рисков апетит

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД има добре диверсифициран нисък цялостен рисков профил, в съответствие с декларацията за риск апетита. Цялостният рисков профил остава относително стабилен по време на периода на планиране 2017-2019. Редица инициативи за подобряване на вътрешна контролна среда, както и консервативната инвестиционна и презастрахователна стратегия спомагат за запазване на ниския рисков профил въпреки стратегическите цели за изпреварване на ръста на пазара.

4.1 Подписвачески риск

"Подписваческият риск" или "Застрахователният риск" произтича от несигурността по отношение на честотата на застрахованите загуби и техният размер. Тези рискове се управляват с помощта на адекватни подписвачески правила, ценообразуване, провизиране на щетите, презастраховане и политики за управление на щетите, въведени както от пряко участващите в процесите бизнес звена, така и от независимото звено по управление на риска.

Управлението на застрахователния риск в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е отговорност на Управителния Съвет, подпомаган от Комитета за Управление на Риска и Капитала, с участие както на бизнеса така и на риск функцията на дружеството.

Застрахователен риск: Нисък рисков профил в съответствие с апетита за риск.

Настоящата оценка на рисковия профил и апетита за риск за този вид риск се основава на стратегически цели на дружеството да се съсредоточи главно върху сегментите на клиентите на дребно и малките и средни предприятия. Чрез широката гама от застрахователни продукти, които се предлагат на тези клиенти, се постига значителна диверсификация. Когато се поемат по-големи рискове в портфейла или когато рисковете могат да се акумулират до по-голям мащаб, намаляването на риска се постига чрез закупуване на презастрахователно покритие.

В ДЗИ се прилагат адекватни процедури, позволяващи поддържане на добро качество на записаните рискове и добра обща рентабилност в рамките на подписваческите лимити на задържане и придържане към груповия и местен апетит за риск.

Рамката за управление на застрахователния риск е предназначена основно за изграждането на следните блокове:

- ✓ Адекватна идентификация и анализ на материалните застрахователни рискове, както и анализ на нововъзникващите рискове, рисковете от концентрация или акумулация и подаването на сигнали за ранно предупреждение до ръководството на компанията.
- ✓ Подходящи мерки на риска и използването на тези мерки за разработване на практики, насочени към създаване на максимална стойност за акционерите. Това включва: Най-добрата оценка на техническите резерви, постфактум анализи на икономическата възвращаемост на продуктите, модели за оценка на ефекта от природни бедствия и други модели, оценяващи изложеността към застрахователен риск, стрес тестове и вътрешни модели за оценка на изискуемия капитал.
- ✓ Определяне на лимитите за застрахователния риск и извършване на проверки за съответствие, както и предоставяне на съвети относно презастрахователната програма.

Следните рискови аспекти имат важно влияние върху рисковия профил на застрахователното дружество:

- ✓ Риск от концентрация:

Основните концентрационни рискове при подписваческия риск са следните:

- Рискове от природни бедствия (буря, градушка, наводнение, земетресение ...).
- Неприродни катастрофични рискове или рискове от катастрофа "причинени от човека" (напр. пандемични събития, големи загуби ...).
- Рискове от концентрацията, свързани със специфични дейности, напр. Ядрен риск, рискове от тероризъм.

За управлението на риска на групата КВС е разработен модел за оценка на експозицията на цялата група към всички подписвачески рискове, различни от животозастраховане, включително рисковете от природни бедствия. Този модел измерва най-съществените рискове свързани с подписваческия риск по общо застраховане (катастрофичен риск, риска свързан с премиите и резервите) за всички застрахователни и презастрахователни дружества в групата КВС (вкл. „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД), като се отчита презастраховането (външно и

вътрешно. Рисковете от концентрацията, които произтичат от тях, се използват за определяне на лимитите (на групово и местно ниво), въз основа на които може да се закупи адекватно презастрахователно покритие.

✓ **Намаляване на риска:**

Наред със строгите насоки относно подписваческите правила, които трябва да гарантират доброто застраховане, компанията закупува презастраховане, което да подсили стратегическите цели, формулирани в декларацията за риск апетит. За да ги постигне, презастрахователната политика на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД изисква закупуването на презастрахователно покритие, така че неговата нетна експозиция да остане в границите на лимитите за задържане на риска.

Застрахователните портфейли са защитени от въздействието на големи искиове или натрупване на загуби (концентрация на риск) посредством презастрахователни договори. Презастрахователните договори на дружеството са непропорционални, което осигурява покритие срещу въздействието на големи искиове или загуби. Риск функцията е отговорна за предоставянето на мнение относно реструктурирането на презастрахователните програми. Този подход довежда до оптимизиране на самоучастието на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД.

Най-добра оценка на застрахователните резерви

Като част от мисията си за независим мониторинг на застрахователните рискове, риск функцията на ДЗИ извършва задълбочени анализи. Те целят да проверят дали техническите резерви са достатъчни. Адекватността на резервите се оценява както по бизнес линия и така за всички бизнес линии, комбинирани.

Освен това, се извършват и тестове за адекватност на задълженията, които отговарят на местните изисквания и МСФО за техническите резерви. „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД извършва изчисления, които използват прогнозни методи (прогнози за паричните потоци, които отчитат дисконтовия процент), и добавка за сигурност. Тъй като към края на 2016 не беше установено недостатък на резервите, „ДЗИ-Животозастраховане“ ЕАД не е заделяло допълнителен резерв за недостиг на резервите.

Подписвачески риск по животозастраховане

Таблицата по-долу представя най-добрата оценка и добавката за сигурност за резервите по животозастраховане към 31.12.2016, според вида на продуктите. Продуктите свързани с инвестиционен фонд в момента формират малка част от резервите по животозастраховане. Все пак този продукт е с нарастващо значение поради ниските пазарни лихвени проценти.

(хил. лв.)	Животозастраховане изкл. продукти свързани с инвестиционен фонд	Продукти свързани с инвестиционен фонд	Животозастраховане
Най-добра оценка на резервите - бруто от презастраховане	79 221	3 214	82 434
Най-добра оценка на резервите - нето от презастраховане	79 221	3 214	82 434
Дял на презастрахователя в резервите	0	0	0
Добавка за сигурност	2 087	39	2 126
Технически резерви - бруто от презастраховане	81 307	3 253	84 560
Технически резерви - нето от презастраховане	81 307	3 253	84 560

Подписвачески риск по общо застраховане и здравно застраховане подобно на общото застраховане

В таблицата са представени най-добрите оценки на общозастрахователните резерви на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД към 31 декември 2016 г.

Линия бизнес	Най-добра оценка бруто от презастраховане [хил. лв.]	%
Общо най-добра оценка на резервите по общо застраховане, изкл. здравно застраховане, неклаифицирано като животозастраховане	195	6.5%
Общо най-добра оценка на резервите здравно застраховане, неклаифицирано като животозастраховане	2 785	93.5%
Общо най-добра оценка на резервите по общо застраховане, вкл. здравно застраховане, неклаифицирано като животозастраховане	2 980	100%

Платежеспособност II и рисков профил

Размерът на техническите резерви непосредствено се отразява върху изчисляването на капиталовите изисквания по платежеспособност II за модула по подписваческия риск. На графиката по-долу е показана разбивка на подписваческите рискове, по подмудули. Главният фактор в подписваческите рискове по здравно застраховане е рискът при определяне на премиите и резервите, докато при животозастраховането с най-голямо капиталово натоварване са рискът от прекратяване, рискът свързан с разходите и катастрофичния риск от смърт.

Таблицата по-долу показва еволюцията на подписвачески риск през последната година.

Животозастрахователният риск се понижи леко с 0.6%, повлиян от съответното намаление на справедливата стойност на животозастрахователните резерви. Основните двигатели на намалението са падежите на стария спестовен портфейл. Спестовното животозастраховане отбелязва по-ниски обеми през 2016 г. като продуктите с единична премия "Еврогарант" бяха заменени само частично с нов продукт с единична премия и продукт свързан с инвестиционни фондове, обвързан с български държавни облигации, стартиран през третото тримесечие на 2016 г.

Подписваческият риск по здравно застраховане е свързан с портфейла медицинско застраховане и рисковите продукти. По-висок подписвачески риск по здравно застраховане се дължи на повишените обеми на премиите за тези продукти.

Капиталови Изисквания	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
ДЗИ Общо Застраховане (в хил. лв.)			
Подписвачески риск по Животозастраховане	5 720	5 687	-33
Подписвачески риск по Здравно застраховане	1 907	2 304	397
Подписвачески риск преди диверсификация	7 626	8 043	417

4.2 Пазарен риск

Процесът на управление на структурната експозиция на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД към пазарни рискове (включващи лихвен риск, риск от промяна на цените на ценните книжа, риск от промяната на стойността на недвижимите имоти, валутен риск и инфлационен риск) се нарича още процес по управление на активите и пасивите.

„Структурната експозиция“ обхваща цялостната експозиция, присъща на бизнес дейността на дружеството или неговите дългосрочни позиции. Структурната експозиция може да бъде описана и като комбинация от:

- Несъответствия между застрахователните задължения и покритието на тези пасиви с инвестиционните портфейли, държани за тази цел.
- Рисковете, свързани с притежаването на инвестиционен портфейл с цел реинвестиране на собствения капитал (така наречената стратегическа позиция)
- Структурната валутна експозиция, произтичаща от дейностите в чужбина (инвестиции в чуждестранна валута, валутен риск свързан с несъответствието между пасивите на дружеството и неговите инвестиции).

Управлението на активите и пасивите (УАП) в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е отговорност на Управителния Съвет, подпомаган от Комитета за Управление на Риска и Капитала и Инвестиционния Комитет, с участие както на бизнеса така и на риск функцията на дружеството.

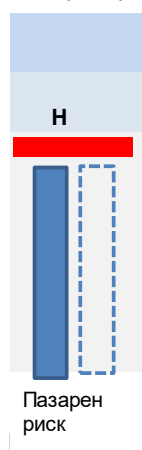
Управлението на УАП на ежедневна база се извършва от отдела за управление на инвестициите на дружеството, който управлява балансиран инвестиционен портфейл в условията, определени от апетита за риск. УАП лимитите на ДЗИ са одобрени на две нива. Първични лимити за лихвен риск, риска от промяна на цените на ценните книжа, риск от промяната на стойността на имотите, които се одобряват от Съвета на директорите на групата КВС. Вторични лимити за лихвен риск, риск от промяна на цените на ценните книжа, риск от промяната на стойността на имотите, валутен риск и стратегически портфейл от активи, които се одобряват от Управителния съвет на дружеството.

Втората линия на защита на ДЗИ е отговорност на местната дирекция за управление на риска. Основната задача на дирекцията е да измерва УАП рисковете и да сигнализира за настоящи и бъдещи рискови позиции. Правилата за управление на УАП риска са изготвени от риска на Групата КВС.

Основните градивни елементи на рамката за управление на УАП риска на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД са:

- Широка гама от методи за измерване на риска, като стойност на една базисна точка (BPV), анализ на несъответствията и икономическа чувствителност.
- Симулации на нетните лихвени доходи, реализирани при различни пазарни сценарии. Симулациите за многогодишен период се използват в планирането и рисковите процеси.
- Чувствителност на капитала, произтичащи от позиции в инвестиционния портфейл, които влияят върху наличния регулаторен капитал (напр. Облигации на разположение за продажба).
- Стрес тестове и анализ на чувствителността.

Пазарен риск: Нисък рисков профил в съответствие с апетита за риск.

Апетитът за риск на ДЗИ за пазарен риск се определя въз основа на три основни лимита, т.е.:

- Стойност на една базисна точка (BPV), се определя въз основа на апетита за риск и като се има предвид паралелна промяна от + 10 базисни пункта в основната крива на безрисковия лихвен процент. Няма нарушения на лимита за BPV на ниво ДЗИ през 2016 г.
- Първичният лимит за промяна на цените на ценните книжа (номинален) се определя въз основа на апетита за риск и като се има предвид шок на цените от 39%. Няма нарушения на лимита за промяна на цените на ценните книжа на ниво ДЗИ през 2016 г.
- Първичният лимит за промяна на стойността на недвижимите имоти (номинален) се определя въз основа на апетита за риск и като се има предвид шок на цените от 25%. Няма нарушения на лимита за промяна на стойността на недвижимите имоти на ниво ДЗИ през 2016 г.

Лимитите са поставени на ниво ДЗИ Група, за да се даде възможност за ефективно наблюдение от страна на Управителния съвет.

ДЗИ се стреми към консервативно инвестиционно управление с основни класове на активите от облигации и депозити, като по този начин намалява значителните колебания в приходите си.

Предвид факта, че през 2016 г. не са наблюдавани нарушения на лимитите и консервативното инвестиционно управление, рисковият профил се оценява като "нисък".

Структура на портфейла от активи

Следващата таблица представя структурата на портфейла от активи на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД в баланса по Платежоспособност II. Държавните облигации и депозитите са главните класове активи, съставляващи 56.3% от инвестиционния портфейл на компанията. Участието в „ДЗИ-Общо Застраховане“ ЕАД формира 34% от портфейла на дружеството. Нарастване на справедливата стойност на участието е свързано с увеличението на капитала с 15 мил. лева през 2016 година. В момента дружеството няма експозиция към корпоративни облигации. Недвижимите имоти и ценните книжа не са от целевите активи за „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД.

	31.12.2015		31.12.2016	
(в хил. лв.)	суми	в %	суми	в %
Инвестиции в дъщерни дружества	95 387	32.7%	104 225	34.1%
Ценни Книжа	210	0.1%	188	0.1%
Недвижими имоти, машини и съоръжения	25 467	8.7%	26 113	8.5%
Заеми	1 434	0.5%	1 569	0.5%
Депозити и разплащателни сметки	55 256	18.9%	67 063	21.9%
От които депозити	53 751	18.4%	65 319	21.4%
От които разплащателни сметки	1 505	0.5%	1 745	0.6%
Държавни Облигации	114 028	39.1%	106 693	34.9%
Корпоративни Облигации	0	0.0%	0	0.0%
Общо	291 782	100.0%	305 851	100.0%

Капиталови изисквания по Платежоспособност за пазарен риск

На фигурата по-долу са показани капиталовите изисквания за различните под-модули на пазарния риск. Основното натоварване в пазарния риск се определя от риска в промяната на цените на ценните книжа и концентрационния риск.

Лихвен риск

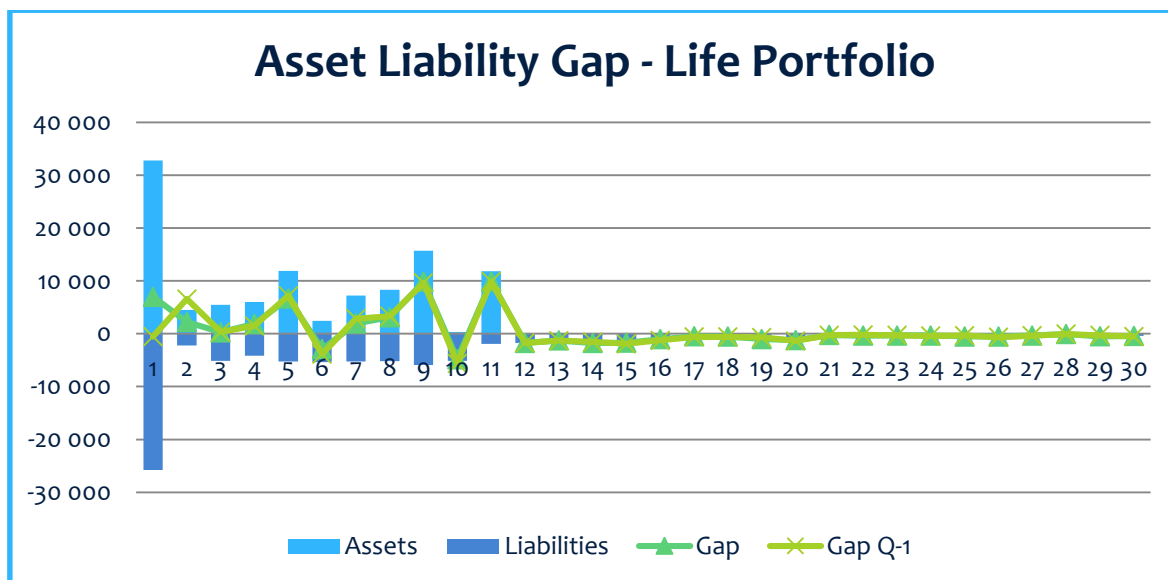
Един от най-важните рискове за застрахователните компании в настоящата икономическа среда с ниски лихвени проценти е лихвеният риск. Основната техника, използвана за измерване на лихвените рискове, е методът на 10 BPV, който измерва степента, до която стойността на портфейла би се променила, ако лихвените проценти нараснат с десет базисни пункта по продължение на цялата суап крива (отрицателните стойности показват намаление в стойността на портфейла).

Капиталовото изискване за лихвен риск в „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е нараснал с 8.1% през 2016 г. поради придобиване на нови дългосрочни държавни облигации за 15 млн. лв. В дружеството се наблюдава дълга позиция на активите спрямо пасивите – дюрацията на активите надвишава дюрацията на пасивите. Дюрацията на портфейла по резерви в животозастраховане се понижава от 7.97г. на 6.33г., а отворената позиция се понижава от -2.71г. на -1.49г.

Несъответствието на дюрацията активите и пасивите е съгласно инвестиционната политика на дружеството:

- Създава се умишлено несъответствие в дюрацията на активи и пасиви при реинвестиране на резерви в общо застраховане. Целевият портфейл е в съответствие с насоките: цикличен портфейл, отразяващ процикличността на общозастрахователния и актюерския профил на съществуващ бизнес, включително маржовете на печалба.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Суап +10 BPV			
Портфейл по животозастраховане	138	13	-125
Суап +10 BPV			
ДЗИ Група	-900	-1 055	-155
Капиталови изисквания за лихвен риск			
„ДЗИ Животозастраховане“	2 812	2 565	-247

Риск от промяна в цената на недвижимите имоти

Значителното увеличение на капиталовите изисквания за риска от промяна на цените на недвижимите имоти, се обяснява с нарастването на пазарната стойност на имотите, която е било използвана и при изчисленията за капиталовите изисквания в края на 2016 г.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Капиталови изисквания за риска от промяна на цените на недвижимите имоти	3 635	6 267	2 632

Риск от промяна в цената на ценните книжа

Рискът от промяна в цената на ценните книжа е важен за „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД поради 100% участие в „ДЗИ-Общо Застраховане“ ЕАД. Увеличаването на капиталовото изискване се обяснява със съответното увеличение на икономическата стойност на участието, дължащо се на 15 млн. лв.в. увеличение на капитала през 2016 г.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Риск от промяна на цените на ценните книжа	22 196	23 019	823
Ефект от диверсификация	0	0	0
Недивирсифициран SCR	22 196	23 019	823
от които Тип 1	0	0	0
от които Тип 2	22 196	23 019	823
от които стратегически участия	22 099	22 929	830

Валутен риск

Отворените валутни позиции в компанията се избягват или се хеджират. Понастоящем, курсът лев/евро е фиксиран и лимитът за валутен риск изключва позиции в евро.

В баланса си „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД има малка отворена валутна експозиция в щатски долари. Валутният риск се дължи основно на отворената експозиция в евро. Значителното намаление на валутния риск през 2016 г. се дължи на извършените корекции свързани с деривативите и репото в портфейла на дружеството, които не са отразени коректно в предишното отчитане.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Капиталови изисквания за валутен риск	3 832	387	-3 445

Спред риск

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е изложено на спред риск по отношение на портфейла си от облигации и депозити. Значително намаляване на капиталовите изисквания за спред риск през 2016 г. се дължи на прилагането на преходни мерки върху български и румънски държавни облигации в евро, които сега се разглеждат като експозиции в национална валута, както и на намалението на експозицията в депозити в местни банки с неинвестиционен кредитен рейтинг.

Втората таблица по-долу показват разпределението на облигациите и депозитите по вид (държавни и корпоративни) и е митетнт. Експозицията на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е концентрирана в български държавни ценни книжа. Дружеството има и малка експозиция в румънски облигации.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Капиталови изисквания за спред риск	17 864	2 604	-15 260

	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Държавни ценни книжа			
Европа			
България	104 003	97 430	-6 573
Други страни в еврозоната (Румъния)	10 025	9 264	-761
Общо	114 028	106 693	-7 334

Инфлационен риск

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е изложено на инфлационен риск, по отношение на инфлацията на разходите и щетите. Инфлационният риск е имплицитно моделиран в най-добрата оценка на резервите по животозастраховане. За целите на Платежоспособност II не се изчислява натоварване за инфлационен риск.

4.3 Кредитен риск

Кредитният риск е потенциалното отрицателно отклонение от очакваната стойност на финансов инструмент, произтичащ от неплащане или неизпълнение от договаряща страна (например кредитополучател), поради неплатежоспособност, невъзможност или липса на готовност за плащане и/или на събития или мерки, предприети от политическите или парични органи на дадена страна (риск на държавата). По този начин кредитният риск включва риск от неизпълнение и риск на държавата, но включва и миграционния риск, който е рискът от неблагоприятни промени в кредитните рейтинги.

Кредитен риск: Нисък рисков профил в съответствие с апетита за риск.

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД се стреми към консервативното управление на инвестициите въз основа на предварително одобрени лимити. Апетитът за кредитен риск на ДЗИ се изразява в лимити за очаквани загуби и загуби при стрес сценарии от кредитен риск, както и лимити за разпределение на активите (на ниво портфейл) и границите на концентрация (на един емитент).

Риск от неизпълнение от страна на контрагента

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е изложено на риск от неизпълнение от страна на контрагента по отношение на експозицията си към презастрахователи, посредници и разплащателни сметки в местни банки.

Развитието на риска от неизпълнение от страна на контрагента за „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е представено по-долу. Наблюдава се значително увеличение, което се обяснява с нарастването на експозицията от тип 1 (паричните средства в разплащателни сметки) и тип 2 (вземания от посредници).

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Риск от неизпълнение от страна на контрагента	420	1 990	1 569
от който Тип 1	304	1 770	1 466
от който Тип 2	141	281	140

Кредитен риск свързан с презастраховането

Следващата таблица дава експозицията на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД към презастрахователи според техния кредитен рейтинг. ДЗИ работи само с презастрахователи с висок кредитен рейтинг (минимален рейтинг А) в основната си презастрахователна програма. ДЗИ има нематериална позиция към презастрахователи по животозастрахователните си договори.

(в хил. лв.)	LGD
AA	0
A	0
BBB	0
Без рейтинг	217

Концентрационен риск

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е изложено концентрационен риск по отношение на експозицията си в депозити в местни банки както и в държавни ценни книжа в чужда валута.

Следващата таблица показва развитието на концентрационния риск в дружеството. Значително намаляване на концентрационния риск се дължи на прилагането на преходни мерки по държавните облигации в евро през 2016 г. (в края на годината 2015 не са приложени преходни мерки) и намаление на експозицията в местни банки.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016	Промяна
Капиталови изисквания за концентрационен риск	24 966	15 651	-9 315

4.4 Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, една организация да няма средства да посрещне задълженията си, когато станат дължими, без да реализира съществени загуби.

Ликвиден риск: Нисък рисков профил в съответствие с апетита за риск.

В рамката за управление на ликвидния риск се прави разграничение между ликвидния риск при животозастрахователните и общо застрахователните дейности.

Ликвиден риск при животозастраховането

Животозастрахователният бизнес може да бъде изправен пред ликвиден риск в резултат на:

- ✓ Промяна на пазарните обстоятелства (напр. Промяна в лихвените проценти, конкуренция и т.н.), което води до нарастване на откупите.
- ✓ Промяна на регулаторната среда (напр. Промяна в режима на благоприятно данъчно облагане), подтикващо клиентите да преминат към други не-застрахователни продукти (пазарен сценарий).
- ✓ Идиосинкратичен сценарий, при който клиентите оспорват кредитоспособността на застрахователната компания и намаляват своята експозиция.
- ✓ Пандемичен сценарий.
- ✓ Комбинация от горепосочените сценарии (комбиниран сценарий).

Тези сценарии могат да доведат до масово откупуване на портфейла. Във всички тези сценарии застрахователната компания трябва да разполага с адекватен ликвиден буфер (парични средства, ликвидни активи, условни кредитни линии и др.), за да се справи с тези изходящи парични потоци.

С изключение на идеистичния сценарий, времевият хоризонт, през който ще се реализират паричните потоци, се очаква да бъде доста дълъг (т.е. по-дълъг от един месец), като по този начин се намалява риска от невъзможност да се покрият пасивите на приемлива цена (например пазарните стойности на активите ще бъдат по-ниски от нормалните очаквания в случай на ситуация на идиосинкратичен стрес). Ликвидният риск се оценява чрез вътрешен стрес тест, както е определен в рамката за управление на ликвидния риск.

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД прилага консервативни стратегии за управление на ликвидността. Управлението на оперативната ликвидност се фокусира върху наличието на достатъчно ликвидност за справяне с редовните нива на оперативни разходи, искове, или откупи. Продажбата, или отдаването на инвестираните активи е опция, която може да бъде използвана за покриване на извънредна необходимост на ликвидност. Освен това се предполага, че ДЗИ има достъп до ликвидност, предоставена от Групата майка Кей Би Си всяко време. Поради тази причина не се поддържа ликвидност за непредвидени стресови ситуации.

Следващите величини измерват и наблюдават ликвидния рисков профил на месечна база:

- Репо /обратно изкупуване/. Репото инструмент за управление на ликвидността и няма да се използва за дългосрочно покриване на нуждите от ликвидност
- Налични ликвидни средства измервани в пари на каса, разплащателни сметки и падежиращи депозити и облигации в рамките на 1 месец.

Ликвиден стрес тест

Следващата таблица представя матуритените плащания по животозастраховане през следващите 3 месеца, както и влиянието на сценария за масови откупи върху едномесечния и тримесечния ликвиден буфер. От таблицата можем да заключим, че „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД не е изложено на материален ликвиден риск.

Входящи парични потоци/Премии (хил. лв.)		1М	3М
Спестовно животозастраховане		970	2 910
Изходящи парични потоци/матуритени плащания (хил. лв.)		1М	3М
Спестовно животозастраховане		172	1 282
Изходящи парични потоци/матуритени плащания (хил. лв.)		1М	3М
Друго животозастраховане		6 411	6 523
Масови откупи/гарантирани плащания (хил. лв.)		1М	3М
Спестовно животозастраховане		2 584	7 752
Нетни Изходящи парични потоци (хил. лв.)		1М	3М
Животозастраховане		8 197	12 647

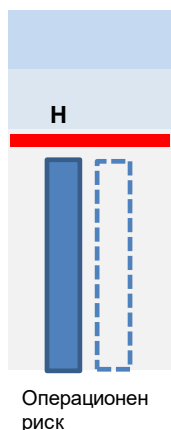
(хил. лв.)	1 М ликвиден буфер
Ликвиден буфер	107 263
Нетни изходящи парични потоци 1М	8 197
Коефициент на ликвидност	1309%
Буфер	99 066

(хил. лв.)	3 М ликвиден буфер
Ликвиден буфер	107 263
Нетни изходящи парични потоци 1М	12 647
Коефициент на ликвидност	848%
Буфер	94 616

4.5 Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуби поради неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от внезапни събития причинени от човешка намеса или от природни бедствия. Операционният риск изключва бизнес риска, стратегическия риск и репутационния риск.

В рамките на групата КБС е установена единна рамка за управление на операционния риск в цялата. Риск функцията на групата на групата е с основната отговорност за определяне на рамката за управление на операционния риск. Разработването и прилагането на тази рамка на ниво дружество се подкрепя от обширен модел за управление на операционния риск, обхващащ всички субекти от групата.

Операционен риск: Нисък рисков профил в съответствие с апетита за риск.

Като се има предвид значението на внедряването на управлението на операционния риск в ежедневните дейности на всички организационни нива, ще бъдат положени значителни усилия за по-нататъшно повишаване на рисковата култура в компанията. Набелязаните проблеми се предвижда да бъдат разгледани чрез осигуряване на подходящи обучения по теми както за финансовите, така и за нефинансовия риск, като по този начин се интегрира ефективно управлението на риска в управленската рамка, като се гарантира разбирането на управлението на риска в организацията. „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД стартира вътрешен проект за управление на качеството на данните, насочен към създаване на ефективна рамка за управление на отчитането на местни данни (актюерски, рискови и финансови) и данните които се изпращат на групата, което ще доведе до допълнително подобрене на контролната среда.

Следващата таблица показва еволюцията на капиталовите изисквания за операционен риск за „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД.

Намлението на капиталовите изисквания за операционен риск се дължи на понижението на премиите по спестовно животозастраховане през 2016.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.03.2016	30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016
Риск компонента базирана на премиите	2 058	2 075	2 352	1 676	1 676
Риск компонента базирана на премиите	453	494	546	472	446
Разходи за застраховки по инвестиционен фонд	0	0	0	0	0
Капиталови изисквания за операционен риск	2 058	2 075	2 352	1 676	1 676

4.6 Други рискове

Бизнес и Стратегически риск

Бизнес и стратегически риск: Среден рисков профил в съответствие с апетита за риск

За да бъде по-малко уязвима от промените във бизнес средата „ДЗИ-Животозастраховане“ ЕАД търси разнообразие и гъвкавост в своя продуктов микс, клиентски сегменти, канали за дистрибуция и география, в рамките на избраната стратегия. Компанията продължава изпълнението на своите стратегически проекти за подобряване на оперативната ефективност и клиентските си услуги. Успехът на стратегическите проекти и правилното управление и използване на данните, за да се привличат само добрите рискове, се превръща в основен рисков фактор за здравословния растеж на бизнеса.

Репутационен риск

Репутационен риск: Нисък рисков профил в съответствие с апетита за риск

Апетитът за репутационен риск остава много нисък. „ДЗИ-Животозастраховане“ ЕАД активно следи доверието и очакванията на външните заинтересовани страни за оперативната ефективност и клиентските услуги за смекчаване на загубите от репутационен риск.

5 Оценка за целите на платежоспособността

Таблицата по-долу предоставя информация за стойностите, използвани при съставянето на Икономическия баланс по Платежоспособност II, както и стойностите, изчислени съгласно МСФО, за съответния клас актив или пасив.

	Стойност по Платежоспособност II	Стойност по МСФО	Разлика
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Отсрочени аквизиционни разходи	0	4 444	-4 444
Нематериални активи	0	2 267	-2 267
Актив по отсрочени данъци	379	346	32
Земя, сгради и други материални активи	26 113	14 219	11 894
Инвестиции в дъщерни дружества	104 225	115 425	-11 200
Държавни ценни книжа	106 693	105 569	1 124
Предоставени срочни депозити и заеми	66 887	66 233	654
Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви	47	263	-216
Застрахователни вземания	697	6 517	-5 820
Други активи	6 032	5 894	138
Общо активи	311 073	321 178	-10 106
Технически резерви	88 544	97 935	-9 391
Задължения по застраховки и към посредници	919	1 221	-302
Други пасиви	43 482	43 603	-121
Общо пасиви	132 945	142 759	-9 814
Превъзходство на активите над пасивите	178 128	178 419	

Разликите в оценяването на гореизложените групи активи и пасиви за целите на Икономическия баланс спрямо оценяването им по МСФО са пояснени в точки 5.1, 5.2 и 5.3.

5.1 Активи

5.1.1 Стойности по Платежоспособност II

5.1.1.1 Отсрочени аквизиционни разходи

Отсрочените аквизиционни разходи се вземат предвид при калкулирането на животозастрахователните резерви, поради което в актива на баланса стойността им се оценява на нула.

5.1.1.2 Нематериални активи

МСС 38 може да бъде приложен за нематериални активи единствено и само ако съответните активи могат да бъдат признати и оценени по справедлива стойност в съответствие с изискванията, посочени в този стандарт. Нематериалните активи трябва да са отделими и трябва да има доказателства за разменни сделки за същите или подобни активи, което показва, че са продаваеми на пазара. Ако оценката по справедлива стойност на нематериалните активи, не е възможна, или когато тяхната стойност може да се определи само при бизнес комбинация, съгласно приложимите международни стандарти, тези активи

трябва да се оценяват за целите на платежоспособността със стойност нула.

ДЗИ оценява със стойност нула нематериалните активи за целите на платежоспособността.

5.1.1.3 Земя и сгради

Земята и сградите, независимо от предназначението им (имоти за собствени нужди или инвестиционни имоти) се отчитат по справедлива стойност, която се определя въз основа на оценките, направени от независими външни оценители. Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или би била платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване, в съответствие със стандартите, издадени от Комисията за Международни Стандарти за Оценка. Оценките се правят ежегодно.

Предположенията, използвани при оценката на справедливата стойност на земята и сградите към 31 декември 2016 г., са различни в зависимост от спецификата на имота. Оценките са направени въз основа на три подхода, които са означени с различно тегло, и по този начин е получена крайната справедливата стойност на имотите. Използваните подходи са: капитализиране на бъдещите парични приходи, пазарен подход и разходен подход:

- Капитализиране на бъдещите парични приходи – капитализирането на дохода, който би се получил от отдаването на обекта под наем за определен период от време – равен на остатъчния срок на годност в години;
- Пазарен подход по сравнителен метод – базира се на маркетингово проучване и сравнителен анализ на движението на цените на аналогични на оценяваните имоти;
- Разходен подход – стойността се изчислява на базата на разходите за изграждане или заменяне на застрояванията и изчислената стойност на правото на строеж. Стойността на изграждане на ново строителство се коригира с Коефициент за експлоатационна годност, Коефициент на строителна годност и Коефициент на стопанско съответствие.

5.1.1.4 Други материални активи

Основна част от другите материални активи на Дружеството представляват транспортните средства (МПС), чиято пазарна стойност се изчислява на базата на утвърдена вътрешногрупова „Методика за определяне действителна стойност на ППС и застрахователни суми по застраховка Каско+“. Методиката се използва при осъществяване обичайната застрахователна дейност на дъщерното дружество „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД и предоставя възможност за ежегодна актуализация на застрахователната сума на МПС, чиято стойност максимално се доближава до пазарната стойност.

Дружеството притежава машини, съоръжения и оборудване, които се отчитат по цена на придобиване, изключваща разходите за ежедневно обслужване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Ръководството приема, че балансовата стойност на тези активи е достатъчно близка до справедливата им стойност.

5.1.1.5 Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни дружества включват акционерно участие на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД в „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД (100% участие в капитала и 100% контролно участие). За справедлива стойност на тази инвестиция се приема превишението на стойността на активите на дъщерното дружество спрямо стойността на пасивите му (т.е. размерът на нетните активи/собствените средства), като двете стойности се изчисляват в съответствие с изискванията на директива Платежоспособност II.

5.1.1.6 Държавни ценни книжа

Държавните ценни книжа първоначално се признават по справедлива стойност. Последващата оценка на държавните дългови инструменти, издадени в страната, се извършва по средна чиста цена за всяка емисия за последния работен ден на съответния месец на вторичния междубанков пазар. Към чистата цена се добавя натрупания лихвен купон към деня на извършване на оценката и изчислената брутна цена се използва за оценка на облигацията.

Последващата оценка на чуждестранни дългови ценни книжа се извършва по гореописания метод или по последна цена на сключена с тях сделка за последния работен ден, на съответния месец, обявена в електронна система за ценова информация за ценни книжа.

Когато на съответния пазар се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката.

Йерархията на справедливата стойност, дефинирана съгласно МСС 39, определя три нива, като държавните ценни книжа на Дружеството попадат в първо ниво, тъй като отговарят на условието за използване на котиран (некоригиран) цени на активен пазар за идентични активи или пасиви.

Към 31.12.2016 г. Дружеството притежава държавни ценни книжа и еврооблигации, емитирани от правителствата на Република България и Република Румъния.

5.1.1.7 Предоставени срочни депозити и заеми

Справедливата стойност на предоставените срочни депозити (със срок под и над три месеца), както и на представените заеми, се изчислява чрез дисконтиране на паричните потоци, възникващи от тях. За целта се използват междубанкови криви за доходност, предоставени от Кей Би Си.

Към 31.12.2016 г. експозицията по предоставени заеми се състои от емитиран от Република България външен дълг по законодателството на Федерална Република Германия.

5.1.1.8 Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви

Дяловете на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви се отчитат като актив в баланса по Платежоспособност II.

Те се основават на прогнозните паричните потоци, които са свързани с частта на презастрахователя в плащанията за щети по бъдещи застрахователни събития (т.е. премиен резерв) и неуредени застрахователни искове. Бъдещите презастрахователни обезщетения, които се отнасят до щети, които вече са уредени от прекия застраховател, не са включени. Това е признато като стандартна практика, когато прекият иск е уреден, делът на презастрахователя в резервите се освобождава и в този момент се превръща във вземане от презастрахователя. След това вземането се прекласифицира в баланса и не представлява част от застрахователно-техническите резерви.

Следните парични потоци от презастраховане се вземат предвид:

Входящи парични потоци

- Вземания по презастрахователни договори за плащания по щети или други обезщетения и вземания за свързаните разходи;
- Приходи от презастрахователни комисиони и дялове в печалбата в техническия резултат, свързани с индивидуални презастрахователни договори.

Изходящи парични потоци

- Бъдещите премии по презастрахователните договори;
- Участие в печалбата по презастрахователните договори, ако е релевантно.

Разходите, свързани с вътрешните презастрахователни процеси, не трябва да бъдат включени в изчислението на дела на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви. Тези разходи се вземат предвид при изчисляването на брутна най-добра оценка на застрахователно-техническите резерви.

Изчисляването на дела на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви трябва да следва същите принципи и методология, като при изчисляването на най-добра оценка на застрахователно-техническите резерви.

Не се изчислява добавка за риск отделно за презастрахователните вземания. Добавката за риск, включена в застрахователно-техническите резерви, се изчислява на нетно от презастраховане основа.

Резултатът от изчислението на дела на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви се коригира за очакваните загуби в резултат на фалит на презастрахователите. Тази корекция се основава на оценка на вероятността от фалит на презастрахователя и средната загуба, произтичаща от неизпълнението на задълженията ("загуба от фалит"). Това води до

проекцията на допълнителни парични потоци, свързани с неизпълнение на презастрахователите.

Следва да се отбележи, че делът на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви е най-важен за задълженията по общо застрахователните договори. За животозастраховането делът на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви е значително по-малко материален.

5.1.1.9 Застрахователни вземания

Паричните потоци, свързани с непостъпили премии по застрахователните договори (това са премиите, които са начислени, но трябва да се получат в бъдеще), както и паричните потоци от предявени регресни искове, са включени в най-добрата оценка на техническите резерви (премийните резерви). Следователно вземанията, съответстващи на тези премии и предявени регресни искове, се оценяват с нулева стойност в баланса по Платежоспособност II.

По отношение на останалите вземания, се използва балансовата стойност (намалена с натрупана обезценка), поради факта, че тези вземания са краткосрочни и справедливата им стойност е достатъчно близка до балансовата.

5.1.2 Стойности по МСФО

Подробна информация за определянето на стойността на активите по МСФО може да бъде намерена в бележка 2.5 „Обобщение на съществените счетоводни политики“ от Годишния индивидуален финансов отчет на Дружеството за 2016 г.

5.1.2.1 Отсрочени аквизиционни разходи

Отсрочените аквизиционни разходи представляват аквизиционни комисионни, отчетени през финансовия период, свързани със сключването на застрахователните договори, които са отсрочени за периоди след датата на отчета за финансовото състояние. Аквизиционните разходи се отсрочват по актюерски методи до степента, в която последните са възстановими от бъдещите застрахователни премии. След първоначалното си признаване като Отсрочени аквизиционни разходи, те се амортизират върху очаквания срок на поддържане на договора (срок на инкасиране на застрахователните премии) като постоянен процент от премиите. Отсрочените аквизиционни разходи се отписват, когато свързаните с тях договори биват прекратени - поради настъпване на застрахователно събитие, предсрочно прекратяване (откуп) или служебна ликвидация.

5.1.2.2 Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити като отделен актив, се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на нематериалните активи, придобити в бизнес комбинация, е тяхната справедлива стойност на датата на придобиването. След първоначалното придобиване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Сроковете на полезен живот на нематериалните активи се определят като ограничени.

5.1.2.3 Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи включват земи и сгради за собствени нужди, транспортни средства, машини, съоръжения и оборудване и се отчитат по цена на придобиване, изключваща разходите за ежедневно обслужване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Разходите за подмяна или основен преглед се капитализират, когато възникнат и ако е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, свързани с обекта и цената на придобиване на обекта може да бъде оценена надеждно.

5.1.2.4 Инвестиционни имоти

Първоначално инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, която включва разходите по сделката. Разходите за подмяна на части от инвестиционен имот се включват в неговата балансова стойност, когато тези разходи бъдат извършени при условие, че отговарят на критериите за признаване на инвестиционен имот; разходите за текуща поддръжка на

инвестиционен имот се отчитат в отчета за печалбата или загубата. След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, която отразява пазарните условия към датата на отчета за финансовото състояние. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливите стойности на инвестиционните имоти, се включват в отчета за печалбата или загубата за отчетния период, в който възникват.

5.1.2.5 Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите на Дружеството в дъщерни дружества се отчитат в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване. Към датата на отчета за финансовото състояние, Ръководството е извършило преглед за обезценка на тези инвестиции и е преценило, че не са налице индикации за такава.

5.1.2.6 Държавни ценни книжа

Държавните ценни книжа (облигации), притежавани от Дружеството, се разпределят в три категории по МСС 39, поради спецификите на използването им:

- Финансови активи, държани до падеж: облигации с фиксиран падеж и фиксирани или определяеми плащания, които Дружеството има намерение и възможност да държи до падеж. Оценяват се по амортизирана стойност, намалена с натрупаните обезценки;
- Финансови активи на разположение и за продажба – оценяват се по справедлива стойност, като всички промени в справедливата стойност се признават в собствения капитал, докато облигациите се продадат или обезценят. В този случай натрупаната печалба или загуба от преоценка се признава като приход/разход за съответната финансова година;
- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата – облигациите се класифицират като такива, когато документираната инвестиционна стратегия на Дружеството е да управлява финансовите инвестиции на база справедлива стойност, тъй като свързаните пасиви също се управляват на тази база.

5.1.2.7 Предоставени срочни депозити, заеми и други вземания

Предоставените срочни депозити, заеми и други вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на платеното за придобиването на финансовите активи възнаграждение. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, също се включват в цената на придобиване на финансовите активи. След първоначалната оценка, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от кредитите и вземанията се признават в отчета за печалбата или загубата, когато кредитите и вземанията бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

5.1.2.8 Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви

Дружеството прехвърля застрахователния риск в обичайния ход на дейността си по основни видове застраховки. Презастрахователните активи представляват салда, дължими от презастрахователни компании. Сумите, подлежащи на възстановяване от презастрахователи, се оценяват по начин, последователен с резерва за неизплатени претенции или уредени претенции, свързани с полици, прехвърлени към презастрахователя, и които са свързани със съответния презастрахователен договор. Разграничаваме следните видове технически резерви с дял на презастрахователите:

- Дял на презастрахователя в премийните резерви: Частта от отстъпените начислени премии, която се отнася до бъдещи периоди, се записва като дял на презастрахователя в премийните резерви;
- Дял на презастрахователя в резервите за висящи плащания: съдържа отстъпената част от резерва за висящи плащания.

5.1.2.9 Застрахователни вземания

Вземанията по застрахователни операции включват вземания по директен бизнес и по прието активно презастраховане. Те се признават, когато станат дължими премиите по застрахователни договори. При първоначалното им признаване, те се оценяват по сумата на всички дължими и получени премии през отчетния период по застрахователни договори.

Застрахователните вземания включват и вземания по предявени регресни искове.

След първоначалното им признаване, вземанията по застрахователни операции се подлагат на преглед за обезценка, когато събитията или обстоятелствата показват, че балансовата стойност може да не бъде възстановена. Индикации за обезценка съществуват, когато застрахованото лице има просрочени дължими премии към Дружеството, като за различните продукти броя на просрочените дължими премии е различен. При наличие на загуба от обезценка, тя се отразява в отчета за печалбата или загубата.

Вземанията по застраховки се отписват, когато бъдат удовлетворени критериите за отписване на финансови активи.

5.2 Технически резерви

5.2.1 Стойности по Платежоспособност II

Като цяло, техническите резерви, представени в икономическия баланс по Платежоспособност II трябва да се изчисляват като сума най-добрата им прогноза и добавка за сигурност:

- ✓ **Най-добрата прогнозна** оценка съответства на вероятно претеглената средна стойност на бъдещите парични потоци, като се вземе предвид стойността на парите във времето и се използва съответната сročна структура на безлихвените лихвени проценти.
- ✓ **Добавката за риск** се изчислява чрез определяне на разходите за предоставяне на налични собствени средства, равни на капиталовите изисквания за платежоспособност, необходими за покриване на бъдещите задължения по застрахователни и презастрахователни договори. Ставката за цената на капитала се определя от регулатора и е равна на 6%.

Изключение от изискването да се изчисли най-добра оценка и добавката за риск се прави за застрахователни задължения, за които стойностите могат да бъдат възпроизведени по надежден начин чрез финансови инструменти, чиято достоверна пазарна стойност е наблюдавана. Стойността на техническите резерви, свързани с тези бъдещи парични потоци, се определя "като цяло" (т.е. няма отделно изчисляване на най-добрата прогнозна оценка и добавката на риска), въз основа на пазарната стойност на финансовите инструменти.

На практика, техническите резерви, изчислени като цяло се отнасят до портфейла от договори свързани с индекс и дялове в инвестиционни фондове.

Техническите резерви по животозастраховане като цяло са свързани с тези застрахователни задължения, които се "изчисляват на техническа база, близка до тази на животозастраховането", дори ако те не са застраховки живот от чисто правна гледна точка. На практика класифицирането на задълженията по животозастраховане респ. задълженията по общо застраховане се основава на актюерски техники, използвани за изчисляване на техническите резерви. Това разделяне е специфично за регулаторната рамка по Платежоспособност II, води до някои класификационни различия с баланса по МСФО.

За изчисляване на най-добрата оценка за задълженията по животозастраховане, респ. по общо застраховане, договорите трябва да бъде разделени в така наречените "хомогенни рискови групи". Това са група от договори с подобни характеристики и динамика, за които могат да се използват същите допускания при проекцията на очакваните парични потоци по застраховки.

За да се получи най-добрата оценка, която съответства на вероятно претеглената средна стойност на бъдещите парични потоци, трябва да се вземат предвид всички несигурности в

паричните потоци. Това обаче не означава, че най-добрата оценка трябва да включва надбавка за несигурност.

Включването на тези несигурности изисква някои характеристики на паричните потоци да се отчитат в методологията за оценяване. Това поражда конкретни предположения относно несигурността около следните характеристики:

- ✓ Времето, честотата и тежестта на застрахователните събития.
- ✓ Големината на щетите и времето, необходимо за уреждане на претенциите.
- ✓ Размера на разходите.
- ✓ Поведението на застрахования.
- ✓ Очакваното бъдещо развитие като бъдещи демографски, юридически, медицински, технически, социални, екологични промени, включително инфлацията, специфични както за отделния субект така и за целия портфейл. Например, в дадена страна, това може да включва промени в законодателството, данъчното облагане, или разходите за социални грижи.
- ✓ Взаимозависимост между различните източници на несигурност.

Трябва да се има предвид, че този списък е приложим и за задълженията по общо и здравно застраховане.

При изчисляване на най-добрата оценка се прави проекция на очакваните бъдещи парични потоци.

Паричните потоци впоследствие се дисконтират, като се използва срочната структура на безлихвените лихвени проценти, предписани от регулатора. В зависимост от условията на пазара, може да се добавя спред (така наречената "корекция за променливост", определена от регулатора) към тази крива, за да се вземе предвид в дългосрочния инвестиционен хоризонт на активите за покритие застрахователните задължения.

Корекцията за променливост е проектирана да предпази застрахователите с дългосрочни задължения от въздействието на изменчивостта върху капиталовата им позиция по Платежоспособност II. Корекцията за променливост се базира на корекция за рисков спред върху активите в референтно портфолио. Тя се дефинира като разлика между лихвената структура на активите в референтното портфолио, съответната безрискова крива и фундаментален спред за кредитен риск. Поправката за изменчивост се предоставя и актуализира от EIOPA и може да се различава според основните валути и различните държави.

5.2.1.2 Технически резерви по животозастраховане

За задълженията по животозастраховане, при прогнозиране на бъдещите парични потоци, се използват така наречените "подобни на животозастраховането техники".

По принцип, паричните потоци за задължения по животозастраховане се построяват полица по полица. Само в случаите, когато изчислението полица по полица е непрактично, полиците могат да се групират, а след това методология се прилага към групата от полици. Това групиране е обект на стриктни условия (трябва да дава приблизително същите резултати като изчислението полица по полица).

Следните паричните потоци трябва да бъдат взети предвид, за да се направи най-добрата оценка на задълженията по животозастраховане:

Входящите парични потоци трябва да включват поне brutните премии след данък, включени в границите на договора към датата на оценка. Следва да се отбележи, че границите на договора, може при някои случаи не са еднакви за МСФО и Платежоспособност II. В допълнение, всички парични потоци, произтичащи от тези премии се вземат предвид например

разходи, комисионни и гаранции. Възвръщаемостта на инвестициите (лихви, дивиденди, ...) не са взети под внимание. За договори свързани с индекс или с дялове в инвестиционни фондове се взимат предвид само рисковите премии, свързани с нехеджираната част от задълженията.

Изходящите парични потоци трябва да включват най-малко:

- Изплащане на договорните задължения към притежателя на полици и бенефициентите. Паричните потоци по договорни задължения следва да включват (неизчерпателен списък):
 - Матюрететни плащания;
 - Обезщетения за смърт
 - Обезщетения за неработоспособност
 - Плащания за откупи
 - Анюитетни плащания
 - бонуси за участие в печалбата (например финансова или печалба от смъртност)
 - Плащания по допълнителни покрития
- Плащания по щети в натура (ако съществува такава) които застрахователят дължи според условията на договора
- Възникнали разходи при обслужването на застрахователните задължения, като: административни разходи, разходи за управление на инвестиции, аквизиционни разходи, режийни разходи. Проекцията на разходите трябва да включва очакваната бъдеща инфлация.

Проекцията на паричните потоци включва също опции и гаранции, които са свързани със застрахователния договор.

Опция по застрахователния договор се дефинира като правото за промени в застрахователните обезщетения, които да бъдат предприети по избор на притежателя си (обикновено притежателя на полицата), при условия, които са установени в договора. По този начин, за да се задейства една опция, е необходимо съзнателно решение на нейния притежател. Примери за такива опции са:

- Опция откупна стойност: Притежателят на полицата има право изцяло или частично да се поткупи полицата и да получи предварително определена фиксирана сума.
- Прекратяване на плащане по полицата: Притежателят на полицата има право да спре да плаща премии и да промени статуса на политиката, до състояние, изплатена. Плащанията не може да бъдат подновени отново в бъдеще.
- Опция латентност: Притежателят на полицата има право частично или напълно да спре да плаща премии, но с възможност за повторно активиране на плащанията в бъдеще.

Финансова гаранция е налице, когато притежателят на полицата има възможност да прехвърли загуби на застрахователното дружество или да получи допълнителни доходи в резултат на развитието на финансовите променливи (например възвръщаемостта на портфейла от инвестициите за покритие на резервите, промени в индексите, и т.н.). Гаранциите обикновено се прилагат автоматично (механизмът е указан в условията по полицата) и по този начин не зависи от съзнателно решение на притежателя на полицата.

По-долу е даден неизчерпателен списък на примери на общи финансови гаранции, които се използват в животозастрахователни договори:

- **Гарантиране на инвестирания капитал**: включва гаранция на първоначалното инвестираният капитал, обикновено до определен процент. Това може да се разглежда като гарантирана лихва от 0%. Например гарантирана възвръщаемост на инвестициите в свързани с индекси или инвестиционни фондове застраховки живот.

- **Гарантиран минимален доход от инвестиции:** Разпределя се минимална доходност от инвестиции. Например застраховка с гарантирана минимална доходност, и променливо, негарантирано допълнително участие в дохода.
- **Минимални гарантирани обезщетения.** например възвращаемост на първоначалната инвестиция.

Ако в полицата е предвидено допълнително участие в доходите, това участие също трябва да бъдат включено в проекцията на паричните потоци.

Таблицата долу представя брутните от презастраховане най-добри прогнозни оценки на задълженията по животозастраховане, съответстващи на икономическия баланс към 31.12.2016 година. Тези технически провизии са дисконтирани с безрисковата крива на ЕЮРА, с включена корекция за променливост.

Линия Бизнес	Най-добра прогнозна оценка брутна от презастраховане	%
Животозастраховане различно от застраховки свързани с инвестиционен фонд	79 221	96.10%
30 Животозастраховане с участие в печалбата	77 890	94.49%
32 Друго Животозастраховане	1 331	1.61%
Застраховки свързани с инвестиционен фонд	3 214	3.90%
31 Застраховки свързани с инвестиционен фонд	3 214	3.90%
Общо най-добра прогнозна оценка по животозастраховане	82 434	100.00%

5.2.1.1 Технически резерви по общо застраховане

За резервите по общо застраховане, се използват така наречените "подобни на общото застраховане техники".

Платежоспособност II изисква изчисленията да се извършват отделно за премийните резерви и за резервите за предстоящите плащания:

- ✓ Премийните резерви се отнасят до събития, настъпили след датата на оценката и по време на оставащия период на действие (период на покритие) на активните полици, по сключени застраховки от компанията.

При изчисляването на брутната най-добра оценка на премийните резерви се вземат предвид:

- Всички очаквани бъдещи премии за действащите полици;
- Всички бъдещи плащания по щети за действащите полици;
- Разходи (разпределени и неразпределени разходи за уреждане на щети, административни разходи за обслужване на действащите полици, аквизиционни разходи, режийни разходи, разходи за управление на инвестиции), свързани с посочените по-горе премии и щети.
- ✓ Провизиите за предстоящи плащания се отнасят до събития, които вече са възникнали, но които все още не са уредени, независимо от това дали вземанията, произтичащи от тези събития, са докладвани или не.

И двата вида резерви се изчисляват според различни (стандартни) актюерски техники.

Премийният резерв се изчислява при предположението, че портфейлът от полици за определена линия бизнес е достатъчно стабилен, така че опитът от миналото да може да се използва, да се правят прогнози за щетите, които ще възникнат в бъдеще. Предположенията относно времевата структура на бъдещите парични потоци също се базира на опита от наблюдаваните в миналото щети.

За резерва по висящи плащания се използват различни техники, в зависимост от размерите на щетите (малки и средни, големи и много големи щети). Приблизителната оценка се прави също и за тези щети, които вече са настъпили, но които все още не са докладвани до датата на оценяване. Най-добрата оценка за висящи плащания също така включва външни и вътрешни разходи за уреждане на щети.

Следва да се отбележи, че анюитетните плащания са част от техническите резерви по животозастраховането (сумата и броят на тези щети е нематериален в портфейла на ДЗИ и в момента те не се моделират отделно).

5.2.1.2 Технически резерви по здравно застраховане

Съгласно регулаторната рамка на Платежоспособност II, задълженията, произтичащи от здравни осигуровки трябва да бъдат разделени според актюерските методи, по които се изчисляват прогнозните парични потоци. Това води до две поднива "Подобни на животозастраховането" и "Подобни на общото застраховане".

В „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД се докладват само технически резерви по здравно застраховане подобно на общото застраховане

Таблицата долу представя брутните от презастраховане най-добри прогнозни оценки на задълженията по общо застраховане и по здравно застраховане подобно на общото застраховане, съответстващи на икономическия баланс към 31.12.2016 година. Тези технически провизии са дисконтирани с безрисковата крива на EIOPA, с включена корекция за променливост.

Линии бизнес по общо застраховане и здравно застраховане подобно на общото застраховане.

Линия бизнес		Най-добра прогнозна оценка брутна от презастраховане [хил. лв.]	%
Общо най-добра прогнозна оценка по общо застраховане без здравно застраховане, подобно на общо застраховане		195	6.55%
04	Застраховка гражданска отговорност на МПС	195	6.55%
Общо най-добра прогнозна оценка по здравно застраховане, подобно на общо застраховане		2 785	93.45%
01	Застраховка на медицински разходи	590	19.78%
02	Застраховка защита на доходите	2 196	73.67%
03	Застраховка за компенсация на работници	0.0	0.00%
Общо най-добра прогнозна оценка по общо застраховане, вкл. здравно застраховане, подобно на общо застраховане		2 980	100.00%
<i>Най-добра прогноза на брутните от презастраховане общозастрахователни провизии към 31.12.2016, разделението по Платежоспособност II линии на бизнес.</i>			

Таблицата долу представя brutните от презастраховане най-добри прогнозни оценки на задълженията, добавката за сигурност и най-добрата прогнозна оценка на възстановяванията по презастрахователни договори, съответстващи на икономическия баланс към 31.12.2016 година. Тези технически провизии са дисконтирани с безрисковата крива на EIOPA, с включена поправка за изменчивост.

Поправката за изменчивост е проектирана да предпази застрахователите с дългосрочни задължения от въздействието на изменчивостта върху капиталовата им позиция по Платежоспособност II. Поправката за изменчивост се базира на корекция за рисков спред върху активите в референтно портфолио. Тя се дефинира като разлика между лихвената структура на активите в референтното портфолио, съответната безрискова крива и фундаментален спред за кредитен риск. Поправката за изменчивост се предоставя и актуализира от EIOPA и може да се различава според основните валути и различните държави.

5.2.2 Стойности по МСФО

5.2.1.3 Провизии за неизтекъл риск и пренос-премиен резерв

За директно записания бизнес, пренос-премиеният резерв е изчислен по метода на точната дата. Базата за определяне на пренос-премиения резерв съответства на базата за признаване на brutния от презастраховане премиен приход в годишния отчет на Дружеството.

5.2.1.4 Провизии за висящи плащания

За щетите, които са предявени, провизията, по принцип се изчислява за всяка отделна щета, вземайки предвид всички известни факти в досието плюс разходи за уреждането им.

За щетите, които вече са настъпили, но не са предявени към отчетната дата, се формира резерв за Възникнали, но непредявени щети. По щетите от директно застраховане, той се изчислява като обща сума за отделните типове застраховки на база миналия опит на компанията, както и наблюдаваните тенденции в портфейла. За извънредни събития се правят допълнителни провизии към него.

За щети, които са възникнали, но не са достатъчно провизирани към отчетната дата, се формира резерв за Възникнали, но не достатъчно резервирани щети (IBNER - Incurred But Not Enough Reserved). Същият се формира, когато процедурите за адекватност показват, че останалите провизии за щети са недостатъчни да посрещнат задълженията по тях. Резервът съдържа суми по щети, които вече са предявени, но които, по технически причини, не е било възможно да се отнесат към досиетата на щетите. Където е подходящо, провизията се определя на база благоразумна оценка и към щети, чиито досие е затворено.

Провизията за вътрешните разходи за уреждане на щетите се изчислява като процент от размера на щетата на база минал опит.

Допълнително се формират провизии в съответствие с местното законодателство, например провизия за задължения към персонала.

5.2.1.5 Провизии за участие в положителния финансов резултат, бонуси и отстъпки

В тази секция се имат предвид провизиите във връзка с реализирания доход от инвестиции към края на финансовата годината, който е признат, но още не е начислен по групите дейности по животозастраховане и общо застраховане.

5.2.1.6 Тест за адекватност на задълженията

Тестът за адекватност на задълженията се извършва с цел да се оценят текущите задължения и да се установи евентуален техен недостиг.

5.2.1.7 Пасивно презастраховане

Ефектът от презастраховане се отчита като актив, калкулира се за всеки презастрахователен договор поотделно и отчита собствения опит на компанията.

5.3 Пасиви – съществени класове пасиви

5.3.1 Стойности по Платежоспособност II

5.2.1.8 Отсрочени данъци

Отсрочените данъци, различни от отсрочени данъчни активи, възникнали от пренасяне на данъчни загуби, се изчисляват на база разликата между стойностите, изчислени по Платежоспособност II, и стойностите, изчислени и признати за данъчни цели.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи, възникнали от пренасяне на данъчни загуби, към датата на Икономическия баланс и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целият или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен (Тест за възстановимост).

5.2.1.9 Задължения по застраховки и към посредници

Задълженията, породени от постъпили суми по застраховки или начислени като разход застрахователни претенции, се оценяват по тяхната балансова стойност, тъй като това е стойността на вероятното им уреждане в следващ момент. Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

Задълженията към посредници и съзастрахователи, с изключение на задълженията за изплащане на комисионни възнаграждения по непостъпили премии, се оценяват по тяхната балансова стойност, тъй като се очаква това да бъде стойността, по която ще бъдат уредени в кратък срок. Балансовата им стойност се приема за достатъчно близка до пазарната стойност. Задълженията за изплащане на комисионни възнаграждения по непостъпили премии следват отчитането на тези премии и тяхната справедлива стойност се оценява със:

- стойност нула, когато са на база неплатени премии с ненастъпил падеж;
- стойност, пропорционално изчислена на база неплатени премии с настъпил падеж.

5.3.2 Стойности по МСФО

Подробна информация за определянето на стойността на пасивите по МСФО може да бъде намерена в бележка 2.5 „Обобщение на съществените счетоводни политики“ от Годишния индивидуален финансов отчет на Дружеството за 2016 г.

5.2.1.10 Отсрочени данъци

Отсрочените данъци се признават съгласно МСС 12 по балансовия метод за всички временни разлики към датата на отчета за финансовото състояние, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- Освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или от първоначално признаване на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- За облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички приспадащи се временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани приспадащите се временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив, свързан с намаляемата временна разлика, възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

5.2.1.11 Задължения по застраховки и към посредници

Задълженията, породени от постъпили суми по застраховки, начислени като разход застрахователни претенции или начислени комисиони на посредници, се оценяват по тяхната балансова стойност, тъй като това е стойността на вероятното им уреждане в следващ момент. Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

6 Управление на Капитала

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД е обект на регулация от Комисията за Финансов Надзор, направление Застрахователен надзор. От началото на 2016 г., Дружеството следва да изпълнява изискванията за капиталова адекватност, наложени от Директива 2009/138/ЕО на Европейския Парламент (Платежоспособност II), която определя използването на рисков базирани подход. Целите на директивата са имплементирани на изисквания за платежоспособност, чрез които адекватно да се посрещат рисковете пред застрахователните компании, както и максимално синхронизиране на стандартите за надзор във всички държави-членки на Европейския съюз.

6.1 Собствени средства

Регулаторната рамка изисква минимален коефициент на платежоспособност от 100%.

През 2016 г. КФН организира преглед на балансите на застрахователите към 30.06.2016 г. с участието на независими външни лица и институции с висока професионална репутация. Целта на проверката бе да се установят задълженията по застрахователни договори и да се оцени адекватността на техническите резерви по Платежоспособност II., както и да се преизчислят пруденциалните показатели – МКИ и КИП. Резултатите от проведената проверка са представени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства хил. лв.	КИП хил. лв.	МКИ хил. лв.	КИП коефициент хил. лв.	МКИ коефициент хил. лв.
30 Юни 2016 г.	145,077	36,764	12,126	395%	1179%

Използвайки данни към 31.12.2016 г., Дружеството е направило изчисление основните показатели по Платежоспособност II, които са посочени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства хил. лв.	КИП хил. лв.	МКИ хил. лв.	КИП коефициент хил. лв.	МКИ коефициент хил. лв.
31 Декември 2016 г.	178,128	37,027	12,126	449%	1,367%

6.2 Материални разлики в собствените средства

Размерът на собствените средства, изчислени за целите на Платежоспособност II, е 183,206 хил.лв., което превишава стойността на Собствения капитал по МСФО с 4,787 хил.лв. Причините за разликата са описани в раздел 5: Оценка за целите на платежоспособността. За калкулирането на общия размер на собствените средства (171,249 хил.лв.), служещи като база за изчисляване на КИП и МКИ, от собствените средства (183,206 хил.лв.) се приспадат 11,957 хил.лв., които представляват очаквания за изплащане дивидент към Компанията-майка в рамките на следващата календарна година.

6.3 Основни собствени средства

Превишението на активите над пасивите, изчислено съгласно Платежоспособност II, се състои единствено от основни собствени средства, които са достатъчни за покритие на капиталовото изискване за платежоспособност и на минималното капиталово изискване.

6.4 Помощни собствени средства

Дружеството не разполага с помощни собствени средства.

6.5 Ефект от диверсификация

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД консолидира дъщерното дружество „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД. За изчисляване на основните показатели по Платежоспособност II на ниво ДЗИ Група се използва методът на счетоводна консолидация. При този метод стандартната формула за изчисляване на пруденциалните показатели се прилага към консолидираните активи и пасиви. Таблицата по-долу показва ефекта от консолидация върху изчислението на пруденциалните показатели на групово ниво.

31 Декември 2016 г.	Общо собствени средства хил. лв.	КИП хил. лв.	МКИ хил. лв.	КИП коефициент хил. лв.	МКИ коефициент хил. лв.
„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД	166,171	37,027	12,126	449%	1,367%
„ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД	104,225	63,466	26,569	164%	392%
Ефект от консолидацията	-105,345	-27,107	-8,337	-	-
ДЗИ Група	165,051	73,386	30,358	226%	547%

Корекцията в размера на собствените средства (-112,037 хил.лв.) се дължи на:

- елиминиране стойността на инвестицията на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД в „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, оценена на 111,661 хил.лв. за целите на Икономическия баланс;
- елиминиране на отсрочения данъчен актив (376 хил.лв.), изчислен върху разликата между стойността на инвестицията за целите на Икономическия баланс и стойността ѝ съгласно МСФО.

6.6 Капиталови изисквания по платежоспособност и минимални капиталови изисквания

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД използва стандартната формула за калкулиране на капиталовите изисквания (SCR) за Платежоспособност II.

Капиталовото изискване за платежоспособност (**SCR**), изчислявано въз основа на стандартната формула, е сума на следните позиции:

- а) основното капиталово изискване за платежоспособност (**BSCR**);
- б) капиталовото изискване за операционен риск (**SCR_{op}**);
- в) корекцията за способността за покриване на загуби на техническите резерви и на отложените данъци (**Adj**)

$$SCR = BSCR + SCR_{op} + Adj$$

където

- ✓ корекцията за способността за покриване на загуби на техническите резерви се изчислява съгласно чл. 206 от делегираните регламенти 2015-35 и взема предвид всички закони, регулаторни или договорни ограничения при разпределението на бъдещите дискреционни участия в печалбата.
- ✓ корекцията за способността за покриване на загуби на отсрочените данъци (LAC DT) се изчислява съгласно чл. 207 от делегираните регламенти 2015-35, при което намалението на отсрочените данъчни пасиви или увеличението на отсрочените

данъчни активи води до отрицателна корекция за капацитета на отложените данъци за поемане на загуби. Ако тази корекция е положителна, корекцията е нула.

Структура на основното капиталово изискване за платежоспособност (BSCR)

Основното капиталово изискване за платежоспособност обхваща индивидуалните рискови модули, агрегирани с помощта на корелационна матрица.

То съдържа най-малко следните рискови модули:

- подписвачески риск по общо застраховане;
- подписвачески риск по животозастраховане;
- подписвачески риск по здравно застраховане;
- пазарен риск;
- риск от неизпълнение от страна на контрагента

Графиката по-долу показва основните компоненти на капиталовите изисквания по Платежоспособност II. Пазарният риск (34 013 хил.лв.) е с най-голямо капиталово натоварване (74.4% от общото капиталово изискване преди диверсификация), следван от подписваческия риск по животозастраховане (5 687 хил.лв. или 12.4% от общия SCR) и подписваческия риск по здравно застраховане (2 304 хил.лв. или 5% от общия SCR).

Изменение на капиталовото изискване по платежоспособност

Таблицата по-долу представя развитието на капиталовите изисквания на Платежоспособност II. Корекциите за променливост са приложени при изчисляването на най-добрата оценка на техническите резерви, но влиянието върху SCR не се счита за съществено и не е оценено.

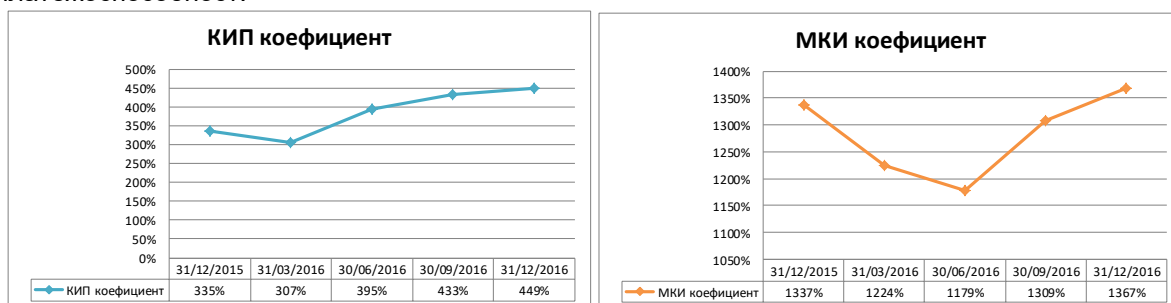
Най-съществена промяна се наблюдава при пазарния риск поради прилагането на преходни мерки върху държавни облигации в евро. Другите рискове са по-стабилни, с по-голямо намаление на операционния риск, поради намаление на премиите по спестовно животозастраховане.

(в хил. лв.)	31.12.2015	31.12.2016
SCR подписвачески риск по общо застраховане	0	53
SCR подписвачески риск по здравно застраховане	1 907	2 304
SCR подписвачески риск по животозастраховане	5 720	5 687
SCR пазарен риск	48 381	34 013
SCR риск от неизпълнение от страна на контрагента	420	1 990
SCR Операционен риск	2 058	1 676
Общ SCR преди диверсификация	58 486	45 723
Ефект от диверсификация	-5 644	-6 848
Корекция за способността за покриване на загуби на техническите резерви		-70
Корекция за способността за покриване на загуби на отложените данъци	-3 769	-1 778
Общ SCR след диверсификация и корекции	49 072	37 027

Изменение на КИП и МКИ

Изменението на коефициентите за покритие на капиталовото изискване за платежоспособност (КПИ) и на минималното капиталово изискване (МКИ) през 2016 е показано на графиката по-долу. Подобрението на КПИ от второто тримесечие се дължи на прилагането на преходни мерки за държавни ценни книжа в евро.

През отчетния период „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД не е било в каквато и да е форма на неспазване на минималното капиталово изискване или на капиталовото изискване за платежоспособност.

6.7 Размера на капиталовото изискване, получено вследствие на използването на под-модула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока.

ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД не използва под-модула на риска свързан с акции, основаващ се на срока.

6.8 Разлики между стандартната формула и вътрешния модел

„ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД не използва вътрешен модел при изчисление на капиталовите изисквания за платежоспособност.

6.9 Неспазване на изискванията по Платежоспособност II и минималните капиталови изисквания

Тъй като „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД не е било в каквато и да е форма на неспазване на минималното капиталово изискване или на капиталовото изискване за платежоспособност през отчетния период, допълнителна информация не е включена.

7 Списък от съкращения

ИК	Инвестиционен комитет
КИП	Капиталово изискване за платежоспособност
КНАПП	Комитет за нови и активни продукти и процеси
ККТМ	Комитет за Контрол на Търговската Мрежа
МКУРК	Местен комитет за управление на риска и капитала
МКИ	Минимално капиталово изискване за платежоспособност
МСС	Международен счетоводен стандарт
МСФО	Международни стандарти за финансово отчитане
НС	Надзорен съвет
СОРП	Собствена оценка на риска и платежоспособността
УС	Управителен съвет
АРС	Aligning of Planning Cycles